

Revue Piešťany, ročník XLIII.
Kultúrno-spoločenský štvrťročník.
Vydáva Mesto Piešťany.

Poverený šéfredaktor:
Kornel Duffek

Redakčná rada:
Ing. Margita Galová (predsedníčka),
Ing. Jana Beňačková,
Kornel Duffek,
PhDr. Vladimír Krupa,
Mgr. Drahomíra Moretová,
Mgr. Jana Obertová

Spolupracovali:
PhDr. Robert Bača,
Ing. Jana Beňačková,
Ludovít Drobník,
Štefan Gregorička,
MUDr. Pavel Kaňuščák, Marian Klčo
PhDr. Vladimír Krupa,
Mgr. Drahomíra Moretová,
Mgr. Jana Obertová,
Martin Ondko

Preklad anglický jazyk:
Mgr. Tomáš Dugát

Preklad nemecký jazyk:
Olga Sulzberger

Foto:
Archív SLKP, archív BM,
archív Kornela Duffeka,
archív Márie Kačkovej,
PhDr. Robert Bača, Eva Drobná,
Viera Dusíková, Ladislav Duračka,
Štefan Gregorička,
Stanislav Harvančík,
Ing. Tomáš Hudcovič,
MUDr. Pavel Kaňuščák, Marian Klčo,
Dušan Knap, Stanislav Kratochvíl,
Peter Krištofovič,
Štefan Kučkovský, Ladislav Novák,
Li Lou, Ing. Peter Sabo

Jazyková úprava:
Kornel Duffek, Ing. Imrich Gál

Grafická úprava:
Re Public group s.r.o., Piešťany

Tlač:
PN print s.r.o., Piešťany

Adresa redakcie:
Revue Piešťany, Námestie SNP č. 3
921 45 Piešťany
tel.: +421 33 7765301
fax: +421 33 7765333
mob.: +421 903 712545
e-mail: sekretariat@piestany.sk

Reg. č.: MK SR 05408/93 RP

Revue Piešťany - Jeseň 2007 - Autumn 2007 - Herbst 2007

2-4

Letné reminiscencie (Kornel Duffek)
■ The summer reminiscences
■ Sommer-Reminiszenzen

5-7

Aká je vízia Kúpeľov Piešťany? (Jana Beňačková)
Rozhovor s generálnym riaditeľom SLKP Klausom Pilzom
■ What is the Vision for Spa Piešťany?
An interview with Klaus Pilz, the Slovak Health Spa Piešťany Inc. Director General
■ Die Vision des Heilbades Piešťany
Gespräch mit dem Generaldirektor des Heilbades Piešťany, Klaus Pilz

8-9

Kúpeľné info (Jana Beňačková)
■ Spa info
■ Heilbad Info

Súťaž
■ Contest
■ Gewinnspiel

10

Nová ponuka kúpeľov - Osobný tréner (Jana Beňačková)
■ A new offer from the Spa - Personal Trainer
■ Neu im Heilbad - das Programm Personal Trainer

12-15

Pávy opäť na Kúpeľnom ostrove (Jana Beňačková, Kornel Duffek)
■ The peacocks on the Spa Island once again
■ Die Pfauen kehren auf die Kurinsel zurück

16-18

Významní návštevníci piešťanských kúpeľov - XIV. (Vladimír Krupa)
■ Prominent Visitors of the Piešťany Spa - XIV.
■ Bedeutende Besucher des Heilbades Piešťany - XIV.

19-22

Na svetovom EcoSummite sa hovorilo aj o Piešťanoch (Kornel Duffek)
■ At the world EcoSummit, Piešťany was discussed too
■ Auf dem internationalen EcoSummit war auch Piešťany ein Gesprächsthema

23-25

Toskánske záhrady ozdobili Piešťany (Martin Ondko)
■ Piešťany adorned by Tuscan gardens
■ Toskanische Gärten verschönern Piešťany

26-28

Národné letecké dni 2007 (Ludovít Drobník)
■ National Aviation Days 2007
■ Nationale Flugtage 2007

30-32

Udalosti - návštevy - stretnutia
■ Events - visits - meetings
■ Ereignisse - Besuche - Treffen

32-36

Z histórie hokeja v Piešťanoch (Štefan Gregorička)
■ From the History of Ice Hockey in Piešťany
■ Ein kurzer Einblick in die Hockey-Geschichte von Piešťany

37-40

Navštívili ste už... Obec Prašník (Marian Klčo, Vladimír Krupa)
■ Have you already visited...The village Prašník
■ Besuchten Sie schon...Die Ortschaft Prašník

41-44

Orol kráľovský v okolí Piešťan (Pavel Kaňuščák)
■ Imperial Eagle in Piešťany Surroundings
■ Der Kaiseradler in der Region Piešťany

41-42

Václav Vlk - muž mnohých životov (Robert Bača)
■ Václav Vlk - a Man of many Lives
■ Václav Vlk - Der Mann vieler Leben

48

Streetball, Beachball, Bicross...

Obálka:
Povešť o pávovi v podaní divadelnej skupiny MaGiCa aLtErNa na Otvorení letnej kúpeľnej sezóny 2007.
The legend about the peacock performed by the MaGiCa aLtErNa Drama Group during the Summer Spa Season Opening 2007.
Die Geschichte des Pfauens in einer Aufführung der Theatergruppe „MaGiCa aLtErNa“ während der Eröffnung der Sommerkursaison 2007.

Foto: Tomáš Hudcovič

The summer reminiscences Sommer-Reminiszenzen

Letné

Hovoriť o tohtoročnom lete v Piešťanoch a nespomenúť rekordy - to sa jednoducho nedá. Pokiaľ ide o rekordné horúčavy, tak tých by sa asi väčšina z nás veľmi ochotne zriekla. Rekordný bol však aj počet kultúrno-spoločenských a športových podujatí národného i medzinárodného významu.

Talking about this summer in Piešťany without mentioning some records is simply not possible. As for the record heats - most of us would gladly give them up. However, a record was also achieved with respect to the number of social, cultural and sport events of national as well as international significance.

Von dem diesjährigen Sommer in Piešťany zu sprechen, ohne dabei Rekorde zu erwähnen - das ist einfach unmöglich. Was die Rekordtemperaturen betrifft, auf die hätten die meisten von uns vermutlich mit Freude verzichtet. Rekordverdächtig war jedoch auch die Anzahl der kulturgesellschaftlichen und sportlichen Events auf nationaler und internationaler Ebene.

reminiscencie

Každý víkend bol spestrený nejakou veľkou akciou. Nedá sa ani len vymenovať, čo všetko sa udialo cez leto v Piešťanoch, preto spomenieme aspoň niektoré podujatia: súťaž historických vozidiel Concour d'elegance, medzinárodný jazzový festival Jazzové Piešťany, 52. Piešťanský festival, Truck country – medzinárodný festival truckov

za rekordnej účasti 558 ťahačov, multimediálny festival Hodokvas, streetbalový turnaj, Národné letecké dni (píšeme o nich na inom mieste), Slovenský pohár silných mužov, Benátska noc, Letný kinematograf Bažant, folkový festival Lodenica 2007, množstvo výstav, promenádne koncerty... Akoby sa v lete toto kúpeľné mesto stalo stredom Slovenska.

Nesmúťme však za letom. Prichádza jeseň, ktorá má v Piešťanoch tiež svoje čaro. Stretneme sa na Medzinárodnom filmovom festivale Cinematik 2007, na festivale kvetov Victoria Regia a na ďalších podujatiach, bez ktorých by sme si rozlúčku s letom a nástup farebnej jesene ani nevedeli predstaviť. ■

Every weekend was livened up by some big event. It is not even possible to name every single event taking place in Piešťany during the summer, so let us mention at least some of them: the veteran car competition Concour d'Elegance, International Jazz Festival The Jazz Piešťany, 52nd Piešťany Festival, International Trucks Festival Truck Country with a record participation of 558 towing vehicles, multimedia festival Hodokvas, the street-ball tournament, the National Aviation Days (already mentioned elsewhere in this issue), the Slovak Cup of Strong Men, Venetian Night, the Summer Cinematograph Bažant, Folk Festival Lodenica 2007, a number of exhibitions, promenade concerts... as if the town of Piešťany has become Slovakia's centre this summer.

However, we should not languish for the summer. The autumn, which too has its charm in Piešťany, is drawing near. We will meet at the International Film Festival Cinematik

2007, at the flower festival Victoria Regia and at various other events, without which our farewell to summer and colourful autumn coming would be just hard to imagine. ■

Jedes Wochenende wurde von einem großen Ereignis bereichert. Es ist unmöglich, all das, was im Sommer in Piešťany stattfand, an dieser Stelle aufzuzählen. Erwähnen wir deshalb zumindest einige Events: Oldtimer Gala Concours D'Elegance, Internationales Festival „Jazz Piešťany“, 52. Piešťany-Festival, Truck Country - Internationales Trucker-Festival mit einer Rekord-Teilnahme von 558 Sattelschleppern, Multimedia-Festival „Hodokvas“, Streetballturnier, Nationale Flugtage (dazu ein Sonderbericht), Slowakischer Pokal starker Männer, Venezianische Nacht, Sommer-Kinematograph „Bažant“, Folk-festival „Lodenica 2007“, zahlreiche Ausstellungen, Promenadenkonzerte... Als ob die Kurstadt im Sommer zum Mittelpunkt der Slowakei geworden wäre.

Aber trauern wir dem Sommer nicht nach. Der Herbst kommt und auch er hat in Piešťany seinen Zauber. Wir treffen uns auf dem Internationalen Filmfestival „Cinematik 2007“, auf dem Festival der Blumen „Victoria Regia“ und bei weiteren Veranstaltungen, ohne die der Abschied mit dem Sommer und der Anfang der farbenfrohen Herbstzeit für uns unvorstellbar wären. ■

THERMAE PIEŠŤANY

AKÁ JE VÍZIA KÚPEĽOV PIEŠŤANY?

ROZHOVOR S GENERÁLNYM
RIADITEĽOM
SLKP KLAUSOM PILZOM

Jana Beňáčková
Foto: archív SLKP

WHAT IS THE VISION FOR SPA PIEŠŤANY?

An interview with Klaus Pilz,
the Slovak Health Spa Piešťany
Inc., Director General

DIE VISION DES HEILBADES PIEŠŤANY

Gespräch mit dem Generaldirektor
des Heilbades Piešťany, Klaus Pilz

■ Do funkcie generálneho riaditeľa SLKP, a. s., ste nastúpili pred rokom a pol. Je možné podľa vás už teraz aspoň čiastočne zhodnotiť prvé výsledky zmien v spoločnosti?

■ Tak to by som sa mohol opýtať skôr ja vás (úsmev). Myslím a pevne verím, že áno. Podľa môjho názoru i podľa názorov našich hostí sme nezdvihli iba kvalitu služieb, ale sme posilnili aj sebavedomie zamestnancov v našej spoločnosti.

■ Ste spokojný, akým smerom spoločnosť napreduje? Ako by ste spoločnosť charakterizovali v súčasnosti? Akú jej predpovedáte budúcnosť?

■ Keď som prišiel do Piešťan, začal som trojročným plánom, ako sa majú veci zmeniť a zlepšiť. V tom istom tempe som začal v roku 1993 v Prahe. Veľa vecí vám dáva podnet na zmenu okamžite, ale nikdy nezabúdajme na to, že dramatické zmeny majú dramatické následky a reakcie. Radšej presvedčiť ľudí, ako ich do niečoho tlačiť. To je môj štýl riadenia. Môj osobný cieľ je dostať Piešťany za niekoľko rokov do takej pozície, že keď bude niekto v Európe rozprávať o kúpeľoch, nevyhne sa Piešťanom. Tak ako ľudia rozprávajú o Abane, o Baden-Badene. Chcel by som, aby Piešťany boli v Top 5, čo sa týka kúpeľov v Európe.

■ Ako by ste zhodnotili doterajšie investície v Kúpeľoch Piešťany? S akými investíciami počítate do budúcnosti a čoho by sa mali hlavne týkať?

■ Najväčšie investície, ktoré sa doteraz zrealizovali, boli rekonštrukcia hotela Thermia Palace a kúpeľného domu Irma. A zhodnotenie? Podarilo sa nám finančne pokryť naše projekty, výrazne sme zlepšili ponuku pre náročnejších klientov. Máme možnosť im ponúknuť ubytovanie v hoteloch - od dvojhviezdičkového po päťhviezdičkový. Investičný plán do roku 2015 počíta s investíciami vo výške 1,5 miliardy SKK. V roku 2007 počítame ešte s investíciami do energetických projektov, ktoré budú šetriť náklady. V budúcom roku na túto cestu nadviažeme, plánujeme rekonštrukciu hotela Balnea Grand, ktorý by sa mal po rekonštrukcii stať moderným trojhviezdičkovým hotelom. Medzi ďalšie investície patrí napríklad dostavba ďalších deviatich jamiek golfového ihriska. Avšak okrem investícií málokto vie, koľko finančných prostriedkov vynakladáme ročne na údržbu, napr. na výmenu kobercov v hoteli Balnea Esplanade Palace. Alebo rekonštrukcia hotelovej haly a reštaurácie v hoteli Jalta, to takisto nebolo v pláne.

■ Čo ďalej s kúpaliskom Eva?

■ Veľmi by som privítal, keby sa mi podarilo s Mestom Piešťany vybudovať 3P - Public Privat Partnership (verejno-súkromnú spoluprácu) a za pomoci Mesta následne kúpalisko z fondov EÚ zrekonštruovať. Kúpalisko Eva nie je pre našich hostí, tí majú bazény v hoteloch. Ale medzi obyvateľmi a návštevníkmi Piešťan je stále veľmi populárna. Ako som viackrát spomínal, ročne nám Eva produkuje stratu vo výške 8 miliónov SKK. Každá normálna spoločnosť by ju už zatvorila. My aj napriek strate naďalej ponechávame toto kúpalisko pre verejnosť otvorené.

■ Snažíte sa expandovať aj na nové trhy?

■ Samozrejme, Kúpele Piešťany si našli svoju cestu. Zameriavame sa okrem spolupráce s dôležitými cestovnými kanceláriami na rôzne asociácie (zväz reumatikov, psoriaticov a pod.), poisťovne, lekárov, či nemocnice. Na dosahovanie cieľov v zahraničí využívame veľvyslanectvá. Tie nám pomáhajú presadiť sa na trhu. Ukazuje sa to ako úspešný krok. Rád by som ešte zdôraznil, že našou prioritou v poskytovaní služieb je medicínske hľadisko, nie wellness - ten je iba doplnkom.

■ Máte vedúce postavenie na slovenskom trhu. Čím sa odlišujete od iných kúpeľov?

■ Neustále sa snažíme inovovať. Zlepšovať kvalitu služieb a zavádzať nové služby. Vytvoriť balíky, ktoré si žiada trh. Koncentrujeme sa na nový segment - generácia 40+. Celá Európa hovorí o zvýšení počtu odpracovaných hodín. Práve toto sa chystáme využiť. Myslím si, že ak ľudia budú viac vyčerpaní, budú chcieť relaxovať - čo sa nám celkom hodí.

■ Aké boli výsledky hospodárenia Kúpeľov Piešťany v roku 2006 a aké tržby očakávate v roku 2007?

■ V roku 2006 sme dosiahli tržby v hodnote skoro miliardy SKK a na rok 2007 plánujeme takisto tržby v hodnote vyše jednej miliardy SKK. Ale vzhľadom na fakt, že musíme splácať rôzne pôžičky, čo si veľa ľudí ani neuvedomuje, je nemožné, a v posledných rokoch ani nebolo možné vytvárať vysoký zisk. Len pre upresnenie, v kúpeľoch sa za posledných 5 rokov preinvestovalo 1,2 miliardy SKK a veľká časť finančných prostriedkov bola krytá práve úvermi.

■ Čo by ste chceli zaželať kúpeľom do budúceho náročného obdobia?

■ Budúcnosť Kúpeľov Piešťany vidím veľmi pozitívne. Ako som už povedal, môj osobný cieľ je dostať Piešťany na medzinárodnú úroveň, kde sa nachádzali v 20. a 30. rokoch minulého storočia. Verím, že sa nám to spoločným úsilím podarí. Ďakujem za rozhovor.

■ You started as the Director General of Slovak Health Spa Piešťany Inc. a year and a half ago. Do you think it is already possible to evaluate, at least partially, the first results of changes in the company?

■ Maybe I should be asking you this question (he smiles). I think and firmly believe the answer is yes. In my opinion and in the opinion of our guests too, we have not only increased the services quality, but we have also improved our company employees' self-confidence.

■ Are you satisfied with direction the company is going? How would you characterise the company at present? And what future do you see for it?

■ When I came to Piešťany, I started with a three-year plan of changing and improving things. I had started in the same pace in Prague in 1993. Many things give us an impulse for an immediate change, but let us never forget that dramatic changes usually bear dramatic implications and responses. I prefer to persuade people instead of pushing them into something. That's my way of managing. My personal goal is to get Piešťany in a couple of years in such a position that when somebody in Europe will be talking about spa, he will not be able to avoid Piešťany. Just like when people talk of Abano or Baden-Baden. I would like Piešťany to be in the Top 5 spas in Europe.

■ How would you evaluate the investments into Spa Piešťany up to now? What investments do you plan for future and what should they mainly deal with?

■ The largest investment realised to date has been the Thermia Palace Hotel and Irma Health Spa reconstructions. As for evaluation, we managed to cover our projects financially, and we have radically improved the offer for the more demanding clients. We have the possibility to offer them accommodation in two to five-star hotels. The investment plan until 2015 involves investments reaching SKK 1.5 billion. Still in 2007, we plan investments into energy projects that should save expenses. We should follow up in this plan next year as we intend to reconstruct the Balnea Grand Hotel; that should become a modern three-star hotel when the work is finished. Other investments include, for example, the golf course enlargement by another nine holes. However, hardly anyone knows how much financial resource, besides investments, we expend for maintenance each year, like changing the Balnea Esplanade Palace Hotel carpets or the Jalta Hotel lobby and restaurant reconstructions that were not planned either.

■ And what's the plan for the Eva swimming pool?

■ I would be very glad if we managed to build a public-private partnership with the town of Piešťany and subsequently rebuild the swimming pool with the town and EU funds help. Swimming pool Eva is not for our guests as they have pools in their hotels. But it is still very popular among the Piešťany residents and visitors. As I have mentioned several times, Eva incurs losses in the amount of SKK 8 million every year. Every normal company would have closed it down. Despite the losses, we keep this swimming pool open for public.

■ Do you try to expand into new markets as well?

■ Of course, Slovak Health Spa Piešťany has found its way. Besides cooperation with important travel agencies, we focus on self-help groups (associations of rheumatic patients, psoriasis patients, etc.), insurance companies, doctors or hospitals. To reach our targets abroad, we make use of embassies. They help us capture the market. It seems to be a successful step. I would also like to point out that our priority providing services is the aspect of medicine, not wellness - this is only a supplement.

■ You enjoy the lead position in the Slovak market. What makes you different from other spas?

■ We constantly try to innovate, to improve the quality of services and to introduce new services, to create packages required by the market. We concentrate on a new segment - the 40+ generation. The whole Europe is talking about increasing the number of working hours. We would like to make use of this. I think that if people are more exhausted, they will also want to relax - that suits us well.

■ How the economic results of the Slovak Health Spa Piešťany were in 2006 and what revenues do you expect in 2007?

■ In 2006, we reached revenues of almost SKK one billion, while we also plan revenues amounting to more than SKK one billion for 2007. However, due to the fact that we need to pay off various loans, which many people do not even realise, it is not possible and has not been possible in the last few years to create a high profit. To be a bit more concrete, Slovak Health Spa Piešťany has made investments amounting to SKK 1.2 billion in the last 5 years, and most of these financial resources have been covered by loans.

■ What do you wish for Slovak Health Spa Piešťany for the coming difficult period?

■ I see the Spa future very positively. As I have already said, my personal goal is to get Piešťany to the international level where it was during the 1920s and 1930s. I believe we can do it by working together.

Thank you for the interview.

■ Sie bekleiden seit anderthalb Jahren den Posten des Generaldirektors des Heilbades Piešťany. Ist Ihrer Meinung nach zu diesem Zeitpunkt eine zumindest teilweise Bilanz über die Veränderungen in der Gesellschaft möglich?

■ Das könnte ich eher Sie fragen (Lächeln). Ich denke ja, glaube sogar fest daran. Meiner Auffassung sowie der Auffassung unserer Gäste nach, verbesserten wir nicht nur die Qualität unserer Dienstleistungen, sondern stärkten ebenfalls das Selbstbewusstsein der Mitarbeiter unserer Gesellschaft.

■ Sind Sie mit der Entwicklungsrichtung der Gesellschaft zufrieden? Wie würden sie das Unternehmen derzeit charakterisieren? Wie stellen Sie sich seine Zukunft vor?

■ Als ich nach Piešťany kam, begann ich mit einem dreijährigen Plan für Veränderungen bzw. Verbesserungen. Im selben Tempo fing ich im Jahre 1993 in Prag an. Vieles gibt Ihnen sofort einen Anstoß zu Veränderungen, wir dürfen dabei jedoch nie vergessen, dass dramatische Veränderungen auch dramatische Folgen und Reaktionen nach sich ziehen. Es ist besser, Menschen zu überzeugen, als sie unter Druck zu setzen. Das ist mein Führungsstil. Mein persönliches Ziel ist es, Piešťany in einigen Jahren an eine solche Position zu bringen, dass immer wenn über europäische Heilbäder gesprochen wird, Piešťany nicht ausgelassen werden kann. So wie über Abano oder Baden-Baden gesprochen wird. Ich möchte, dass Piešťany zu den Top 5 der europäischen Heilbäder gehört.

■ Wie ist Ihre Bilanz der bisherigen Investitionen in das Heilbad Piešťany? Mit welchen Investitionen rechnen Sie künftig und welche Bereiche sollen sie hauptsächlich betreffen?

■ Die größten Investitionen, die wir bisher umgesetzt haben, waren die Renovierungen des Hotels Thermia Palace und des Kurhauses Irma. Und das Resümé? Es ist uns gelungen, unsere Projekte finanziell zu decken und das Angebot für die anspruchsvollere Klientel deutlich zu verbessern. Wir können Unterkunft in Zwei- bis Fünf-Sterne-Hotels bieten. Der Investitionsplan bis 2015 rechnet mit Aufwendungen in Höhe von 1,5 Milliarden SKK. Im Jahre 2007 rechnen wir noch mit Investitionen in kostensparende Energieprojekte. Im nächsten Jahr setzen wir diesen Weg fort. Geplant ist die Renovierung des Hotels Balnea Grand, das nach der Beendigung der Arbeiten ein modernes Drei-Sterne-Hotel werden soll. Zu den weiteren Investitionen gehört z.B. die Erweiterung der Golfanlage auf 18 Löcher. Darüber hinaus weiß jedoch kaum jemand, wie hoch die finanziellen Mittel sind, die wir jährlich für die Instandhaltung aufwenden. Zum Beispiel für die neuen Teppichböden im Hotel Balnea Esplanade Palace oder für die Renovierung der Lobby und des Restaurants im Hotel Jalta, die ebenfalls nicht geplant war.

■ Wie geht es weiter mit dem Freibad Eva?

■ Ich würde es sehr begrüßen, wenn es mir gelingen würde, mit der Stadt Piešťany die 3P - Public Privat Partnership (öffentlich-private Zusammenarbeit)

aufzubauen und mit der Hilfe der Stadt anschließend das Freibad mit Mitteln aus EU-Fonds zu renovieren. Das Freibad Eva ist nicht unseren Gästen zugedacht, denn ihnen stehen Pools in den Hotels zur Verfügung. Aber unter den Einwohnern und Besuchern von Piešťany erfreut es sich immer noch einer großen Popularität. Wie ich bereits mehrere Male erwähnt habe, verursacht uns Eva jährlich einen Verlust in Höhe von 8 Millionen SKK. Jede andere Gesellschaft hätte es schon längst geschlossen. Wir lassen das Freibad trotz dieses Verlustes für die Öffentlichkeit geöffnet.

■ Versuchen Sie auch in neue Märkte zu expandieren?

■ Selbstverständlich, das Heilbad fand ihren Weg. Unser Fokus liegt neben der Zusammenarbeit mit bedeutenden Reisebüros auf Self-Help-Groups (Verbund der Rheumatiker, Psoriatiker usw.), Versicherungen, Ärzten und Krankenhäusern. Um unsere Ziele im Ausland zu erreichen, setzen wir auf die Botschaften. Sie helfen uns bei der Durchsetzung auf dem Markt. Dies erweist sich als erfolgreicher Schritt. Ich möchte noch gerne betonen, dass unsere Priorität bei den Dienstleistungen im medizinischen Bereich liegt und nicht bei Wellness, die nur eine Ergänzung darstellt.

■ Sie haben eine führende Position auf dem slowakischen Markt. Was unterscheidet sie von anderen Heilbädern?

■ Wir bemühen uns laufend um Innovationen, verbessern die Qualität der Dienstleistungen, erweitern das Angebot um neue Dienste und erstellen Pakete, die den Anforderungen des Marktes entsprechen. Wir konzentrieren uns auf ein neues Segment - die Generation 40+. Ganz Europa spricht über die erhöhte Anzahl der Arbeitsstunden. Gerade das wollen wir aufgreifen. Ich denke, wenn Menschen stark erschöpft sind, brauchen sie mehr Erholung – die finden sie bei uns.

■ Wie waren die wirtschaftlichen Ergebnisse des Heilbades für das Jahr 2006 und welchen Gewinn erwarten Sie 2007?

■ Im Jahre 2006 erzielten wir einen Erlös von knapp einer Milliarde SKK und für das Jahr 2007 planen wir einen Gewinn im Wert von über einer Milliarde SKK. Aber angesichts der Tatsache, dass wir diverse Kredite bedienen müssen, was vielen Menschen nicht einmal bewusst wird, ist es nicht möglich sowie in den vergangenen Jahren auch nicht, einen großen Gewinn zu erwirtschaften. Um genau zu sein, wurden von der SLKP in den letzten fünf Jahren 1,2 Milliarden SKK investiert, der größte Teil über Kredite.

■ Was möchten Sie dem Heilbad für die kommende Zeit voller Herausforderungen wünschen?

■ Ich sehe die Zukunft des Heilbades sehr positiv. Wie ich bereits sagte, mein persönliches Ziel ist es, Piešťany auf das internationale Niveau zu bringen, auf dem es sich in den 20er und 30er Jahren des vergangenen Jahrhunderts befand. Ich bin überzeugt, dass es uns mit vereinten Kräften gelingen wird.

Danke für das Gespräch.

Jana Beňačková Foto archív SLKP

Vnuk Ľudovíta Wintera v kúpeľoch

■ Pán Andrej Schulz, vnuk budovateľa piešťanských kúpeľov Ľudovíta Wintera, navštevuje Piešťany už 23 rokov. Syn Winterovej dcéry Márie má 77 rokov a momentálne žije v Bratislave. V Piešťanoch sa „udomácnil“ v hoteli Jalta, kde za tie roky už dokonale pozná personál, ktorý si veľmi obľúbil pre jeho ochotu. „Snažia sa tu urobiť pre mňa všetko“, pochvaluje si pán Schulz. Po prvýkrát navštívil kúpele, až keď sa uňho začali prejavovať zdravotné problémy s pohybovým aparátom. ■

Ľudovít Winter's grandson in Piešťany Spa

■ Mr. Andrej Schulz, the Piešťany Spa developer Ľudovít Winter's grandson, has been coming to Piešťany already for 23 years. The son of Winter's daughter Mária is 77 years old and currently lives in Bratislava. In Piešťany, he "established himself" in the Jalta Hotel, its personnel he got to know thoroughly over those years; he very much took it in affection for its willingness. "They are anxious to do everything for me here", Mr. Schulz relishes. He visited the Spa for the first time only when he experienced health problems with his moving apparatus. ■

Enkelsohn von Ľudovít Winter im Heilbad

■ Andrej Schulz, der Enkelsohn von Ľudovít Winter, dem Erbauer des Heilbades, besucht Piešťany seit 23 Jahren. Der Sohn von Winters Tochter Mária ist 77 Jahre alt und lebt derzeit in Bratislava. Während seiner Aufenthalte in Piešťany ist er im Hotel Jalta „beheimatet“, in dem er das Personal bestens kennt, welches ihm aufgrund seiner Zuvorkommenheit sehr ans Herz gewachsen ist. „Sie sind hier sehr bemüht, alle meine Wünsche zu erfüllen“, lobt Andrej Schulz. Er besuchte das Heilbad zum ersten Mal, als bei ihm gesundheitliche Beschwerden am Bewegungsapparat auftraten. ■

Ex-viceprezident Európskej investičnej banky v Thermii

■ Dlhoročného poslanca Spolkového snemu za SPD a viceprezidenta Európskej investičnej banky v rokoch 1993 – 2006 Wolfganga Rotha spolu s manželkou Hankou, ktorá pochádza zo Slovenska, sme zazreli v sprievode pri slávnosti Otvorenia letnej kúpeľnej sezóny. Boli v spoločnosti starých priateľov z Piešťan, manželov Hromádkových. Rothovci bývali v 5-hviezdičkovom hoteli Thermia Palace. V kúpeľoch si vychutnávali procedúry i oddych. ■

Manželský pár predtým chodieval relaxovať do nemeckých kúpeľov. V Piešťanoch bol tento významný nemecký politik po prvýkrát, pani Hanka už hotel Thermia Palace navštívila. „Naposledy som tu bola v roku 1996, odvtedy ste odviekli kus dobrej práce“, hovorí. A čo sa na Slovensku najviac páči páňovi Rothovi? „Otvorenosť, pohostinnosť a samozrejme moja manželka“, dodáva. Ďalší komplexný kúpeľný pobyt by mal manželský pár absolvovať v Kúpeľoch Piešťany ešte koncom tohto roka. ■

The Former Vice-President of the European Investment Bank in Thermia

■ In the parade on the occasion of the Summer Spa Season Opening, we could have seen the German Federal Assembly for the SPD long-term member and the European Investment Bank between 1993 and 2006 Vice-president Wolfgang Roth with his wife Hanka, who comes from Slovakia. They were accompanied by their long-year friends from Piešťany Mr. and Mrs. Hromádka. The Roths were staying in the 5-star Thermia Palace Hotel. In the Spa, they enjoyed both the treatments and relaxation.

Before, the couple used to go to German spa to relax. For this prominent German politician, it was his first time to Piešťany, even though his wife Hanka has already visited the Thermia Palace Hotel. "The last time I was here was in 1996, and since then, you have made a lot of work," she says. And what does Mr. Roth like the most in Slovakia? "The frankness, the hospitality and of course, my wife," he adds. The couple should come for another spa stay in the Piešťany Spa already at the end of this year. ■

Ex-Vizepräsident der Europäischen Investitionsbank im Thermia

■ Bei der feierlichen Eröffnung der Sommer-Kursaison wurde auch der langjährige SPD Abgeordnete im Deutschen Bundestag und Vizepräsident der Europäischen Investitionsbank in den Jahren 1993 – 2006, Wolfgang Roth, mit seiner slowakischen Frau Hana gesichtet. Sie befanden sich in Begleitung des Ehepaares Hromádka aus Piešťany, mit dem sie eine alte Freundschaft verbindet. Roth und seine Frau wohnten im 5-Sterne-Hotel Thermia Palace und genossen die Anwendungen und Erholung im Heilbad.

Bisher entspannte das Ehepaar in deutschen Heilbädern. In Piešťany war dieser bedeutende deutsche Politiker zum ersten Mal, seine Frau Hana besuchte das Hotel Thermia Palace bereits. „Zuletzt war ich im Jahre 1996 hier, seitdem haben sie ein ordentliches Stück Arbeit geleistet“, sagt sie. Und was gefällt Wolfgang Roth in der Slowakei am meisten? „Die Offenheit, Gastfreundlichkeit und natürlich meine Frau“, gibt er zu. Einen weiteren komplexen Kuraufenthalt im Heilbad Piešťany plant das Ehepaar bereits Ende dieses Jahres. ■

Stretnutie obchodných partnerov 2007

Prvý júnový piatok opäť privítali Kúpele Piešťany obchodných partnerov zo všetkých kútov sveta. Majitelia, či zástupcovia cestovných kancelárií sa mali možnosť v dopoludňajších hodinách zúčastniť na prezentáciách, ktoré sa konali v salóniku Marianne v hoteli Balnea Esplanade. Po prezentovaní nových cien, produktov, noviniek v medicínskej časti a investičných plánoch do budúcnosti si vyše 50 účastníkov nenechalo ujsť odovzdávanie cien najlepším cestovným kanceláriám. Za zvýšenie obrátu v roku 2006 udelil prvú cenu v podobe krištáľového lotosového kvetu, generálny riaditeľ Kúpeľov Piešťany Klaus Pilz cestovnej kancelárii Topaz Tours z Izraela, za najlepšiu reklamu cestovnej kancelárii SKE Reisen z Nemecka a najlepším nováčikom sa stala slovenská cestovka Geymar. Po úspešnom začiatku programu mali partneri možnosť pochutnať si na raute v záhrade hotela Thermia Palace a exkluzívne vyskúšať rekonštruované bahnsko a zrkadisko v kúpeľoch Irma.

Po jedle a krátkom odpočinku začalo športové popoludnie na golfovom ihrisku, kde si účastníci vyskúšali svoju presnosť v puttingu a tí odvážnejší odpaly na driving range. Stretnutie pokračovalo vystúpením folklórneho súboru Slniečnica a dua bratov Anyalayovcov. Súčasťou programu bola po prvýkrát aj Karaoke show, v ktorej si partneri precvičili svoje spevácke schopnosti. Vyvrcholením večerného programu bol veľkolepý ohňostroj. V sobotu ráno mali partneri možnosť zúčastniť sa Otvorenia letnej kúpeľnej sezóny alebo absolvovať výlet do kúpeľov Smrdáky.

Meeting of Business Partners 2007

On the first Friday of June, the Piešťany Spa welcomed business partners from all over the world once again. In the morning, the travel agencies owners or representatives had a chance to take part in presentations which took place in the Marianne Salon of the Balnea Esplanade Hotel. After presentations of new products, prices, news in the health area and investment plans for the future, more than 50 participants did not forgo handing over the prizes for the best travel agencies. Klaus Pilz, the Piešťany Spa Director General, awarded the first prize for the increase in turnover in 2006 in the form of a crystal lotus flower to travel agency Topaz Tours from Israel, while the prize for best advertisement was awarded to travel agency SKE Reisen from Germany and Slovak travel agency Geymar becoming the best newcomer. After the programme successful beginning, the partners had possibility to savour a bash in the Thermia Palace Hotel garden and to try exclusively the reconstructed mud-bath and mirror-bath in the Irma Spa.

After a meal and short rest, the sports afternoon started at the golf course, where the participants tested their accuracy in putting and the more courageous even shots at the driving range. The meeting continued with a show of the folk ensemble Slniečnica and the Brothers Anyalay Duo. For the first time, part of the programme was also a karaoke show, during which the partners practiced their singing abilities. The evening programme highlight was magnificent firework. On Saturday morning, the partners could take part at the Summer Spa Season Opening or go for a trip to the Smrdáky Spa.

Treffen von Geschäftspartnern 2007

Am ersten Junifreitag begrüßte das Heilbad Piešťany erneut Geschäftspartner aus allen Ecken der Welt. Inhaber und Vertreter diverser Reisebüros konnten am Vormittag an verschiedenen Präsentationen im kleinen Salon Marianne im Hotel Balnea Esplanade teilnehmen. Nach dem Vorstellen neuer Preise, Produkte, Neuigkeiten aus dem medizinischen Bereich sowie der Investitionspläne für die Zukunft, ließen sich die über 50 Teilnehmer das Auszeichnen der besten Reisebüros natürlich nicht entgehen. Für die Umsatzsteigerung im Jahre 2006 überreichte der Generaldirektor des Heilbades Piešťany, Klaus Pilz, den ersten Preis in Form einer Kristall-Lotosblüte an das Reisebüro „Topaz Tours“ aus Israel. Für die beste Werbung wurde das Reisebüro „SKE Reisen“ aus Deutschland ausgezeichnet und den Preis als bester Newcomer erhielt die slowakische Reiseagentur „Geymar“. Nach diesem gelungenen Programmauftakt konnten es sich die Geschäftspartner am Büffet im Garten des Hotels Thermia Palace schmecken lassen und ebenfalls exklusiv das renovierte Schlamm- und Spiegelbad im Kurhaus Irma testen.

Nach der Mahlzeit und einer kurzen Erholungspause begann der Sportnachmittag auf dem Golfplatz. Hier konnten die Teilnehmer ihre Präzision im Putting und die ganz Couragierten ihre Abschlüge an der Driving Range unter Beweis stellen. Später wurde das Treffen mit den Auftritten der Folkloregruppe „Slniečnica“ und des Duos „Gebrüder Anyalay“ fortgesetzt. Zum ersten Mal gehörte auch eine Karaoke Show zum Programm, in der die Geschäftspartner ihre Gesangsfähigkeiten erproben konnten. Das Abendprogramm gipfelte anschließend in einem prächtigen Feuerwerk. Am Samstagvormittag hatten die Geschäftspartner freie Wahl zwischen der Teilnahme an der Eröffnung der Sommer-Kursaison bzw. an einem Ausflug in das Heilbad Smrdáky.

SÚŤAŽ • CONTEST • GEWINNSPIEL

Chcete urobiť niečo pre svoje zdravie? Teraz máte jedinečnú možnosť! Vyhrajte vstup do zrekonštruovaného fitness centra v kúpeľnom dome Irma! V cene je i konzultácia s trénerom, ktorý Vám zostaví individuálny plán cvičenia a bude Vám pri cvičení aj asistovať. Stačí, ak odpoviete na otázku, kedy bol postavený kúpeľný dom Irma. Správne odpovede môžete poslať do redakcie Revue Piešťany do 10.12. 2007. Meno šťastného výhercu sa dozviete v jarnom vydaní Revue Piešťany.

Would you like to do something for your health? You have a unique opportunity now! You can win an admission to the newly reconstructed fitness centre in the Irma Health Spa! The prize also includes consultation with a trainer who will prepare your individual exercise plan and who will also assist to you during your workout. All you have to do is to answer this question: When was the Irma Health Spa built? You can send your answers to the Revue Piešťany editorial office until 10 December 2007. The winner's name will be published in the Revue Piešťany spring issue.

■ Möchten Sie etwas für Ihre Gesundheit tun? Jetzt haben Sie dafür die einmalige Chance! Gewinnen Sie ein Probetraining im neu renovierten Fitnesszentrum des Kurhauses Irma! Im Preis ist die Konsultation mit einem Trainer inbegriffen, der einen individuellen Trainingsplan für Sie erstellt und Sie bei Ihren Übungen betreuen wird. Dazu müssen Sie nur folgende Frage richtig beantworten: Wann wurde das Kurhaus Irma erbaut? Senden Sie die richtige Antwort an die Redaktion der Revue Piešťany bis 10.12.2007. Den Namen des glücklichen Gewinners erfahren Sie in der Frühlingsausgabe der Zeitschrift Revue Piešťany. ■

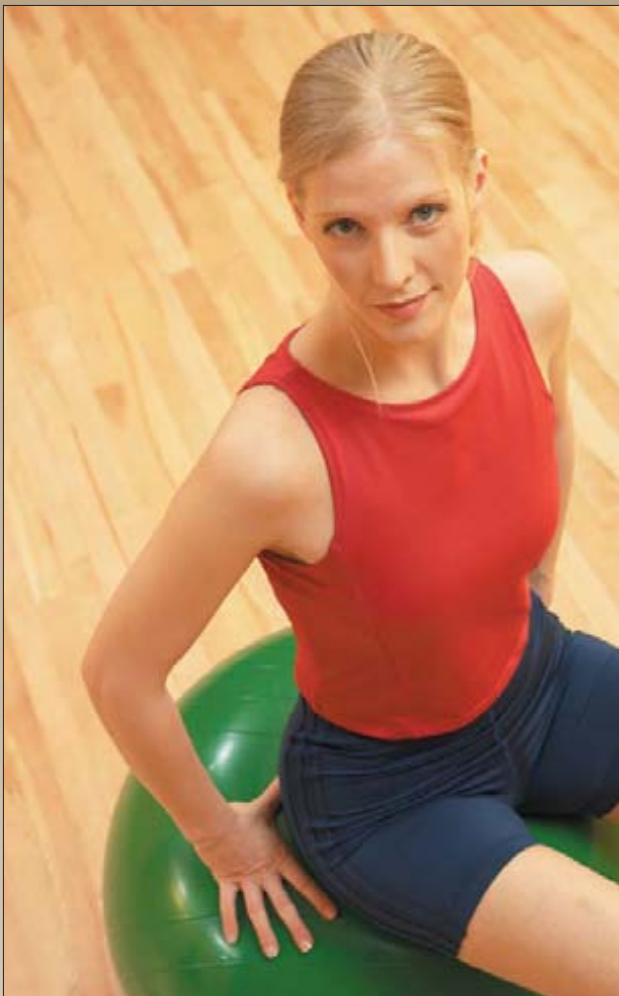
Adresa redakcie:

Revue Piešťany, Námestie SNP č. 3 921 45 Piešťany

e-mail: sekretariat@piestany.sk

NOVINKA! • NEW! • NEU!

Nová ponuka kúpeľov Osobný tréner

■ Ste zaneprázdnení, pohltení prácou, nemáte na seba čas? V tom prípade je najvhodnejšia doba zastaviť sa a uvedomiť si, akú hodnotu má vaše zdravie. Relaxačný pobyt spojený s cvičením vám pomôže načerpať nové sily do každodenného života. Pre prepracovaných, ktorí plánujú spojiť príjemné s užitočným, pripravili piešťanské kúpele niečo jedinečné. Špeciálna ponuka s výstižným názvom „Osobný tréner“ je kombináciou, ktorá v sebe spája rôzne druhy cvičení pod dohľadom osobného trénera.

Program Osobný tréner obsahuje:

- Konzultáciu s profesionálnym trénerom, vypracovanie individuálneho tréningového programu.
- Individuálne cvičenie vo fitnes s profesionálnym trénerom. Individuálny cvičebný program je zostavený podľa želania a kondície hosťa a odporúčania trénera.
- Iontové nápoje, pitný režim počas cvičenia.
- Individuálny tréningový plán na pokračovanie v cvičení vo fitnes. ■

A new offer from the Spa - Personal Trainer

■ Are you busy, absorbed by your job, not having time for yourself? If so, this is the best time to stop and become aware of your health's value. Relaxation stay combined with exercise helps you rebuild the strength needed in your everyday life. The Piešťany Spa has prepared something special for the overworked that plans to combine business with pleasure. This special offer called the "Personal Trainer" combines various types of exercise under a personal Trainer supervision with excellent hotel services. The ideal conditions are complemented by interesting cultural events or trips. The Personal Trainer Programme has been on offer since July and includes:

- Consultation with a professional trainer and individual training programme.
- Individual exercise in the fitness studio with a professional trainer. The individual exercise programme is tailored the guest's wishes and physical condition and the coach's recommendation.
- Sports drinks, fluids intake during exercise.
- Individual training plan for further fitness exercise. ■

Neu im Heilbad - das Programm Personal Trainer

■ Sind Sie dauernd beschäftigt, in Ihrer Arbeit versunken, ohne etwas Zeit für sich zu haben? Falls ja, wird es höchste Zeit innezuhalten und sich darüber bewusst zu werden, welchen Wert Ihre Gesundheit hat und vor allem, dass ein Erholungsaufenthalt, mit gezielten Übungen verbunden, Ihnen hilft neue Kräfte für den Alltag zu schöpfen. Für alle, die von der Arbeit überlastet sind und Nützliches mit dem Angenehmen verbinden möchten, bereitete das Heilbad Piešťany ein einmaliges Programm vor. Das spezielle Angebot mit dem treffenden Titel „Personal Trainer“ ist eine Kombination verschiedener Übungen unter Aufsicht eines Personal Trainers mit hervorragenden Hoteldiensten. Attraktive Kulturveranstaltungen und Ausflüge runden die optimalen Bedingungen ab.

Das Programm Personal Trainer wird ab Juli angeboten und beinhaltet:

- Konsultation mit einem professionellen Trainer, Ausarbeitung eines individuellen Trainingsprogramms.
- individuelle Übungen im Fitnessraum unter Aufsicht eines Profitrainers. Das individuelle Übungs- programm wird nach Empfehlung des Trainers zusammengestellt, dem Wunsch sowie der Kondition des Gastes entsprechend.
- Isotonic Drinks, Trinkplan während der Übungen.
- individueller Trainingsplan zur Fortsetzung der Fitnessübungen. ■

Podrobné informácie • Details • Mehr Info
www.spapiestany.sk

THERMÆ PIEŠŤANY

Zimný relax v Kúpeľoch Piešťany

11.11. - 22.12.2007 06.01. - 23.02.2008

Už od 6 630 Sk / osoba / 6 nocí

Program obsahuje:

6 x ubytovanie
6 x polpenziu
vstupnú lekársku konzultáciu
do 2 relaxačných procedúr denne
voľný vstup do bazéna

+ Špeciálny bonus:

káva alebo horúca čokoláda
alebo čaj a zákusok
1 x solná jaskyňa
so zrkadliskom
2 x solárium
2 x whirlpool & sauna

Výhodná zľava na
dlhodobé pobyty:
14 = 13 !!!

Golden Winter in Spa Piešťany

11.11. - 22.12.2007 06.01. - 23.02.2008

Only from 228 EUR / Person / 6 nights

Package includes:

6 x accommodation
6 x half board
initial consultation with physician
up to 2 relaxation treatments per day
free entrance to swimming pool

+ Bonus

free coffee or hot chocolate
or tea and cake
1 x salt cave
with mirror pool
2 x solarium
2 x whirlpool & sauna

Favourable discount
for long-term stays:
14 = 13 !!!

Goldener Winter im Heilbad Piešťany

11.11. - 22.12.2007 06.01. - 23.02.2008

Schon ab 228 EUR / Person / 6 Nächte

Inkl.

6 x Unterkunft
6 x Halbpension
ärztliche Eingangsuntersuchung
bis zu 2 Relax-Anwendungen täglich
freier Eintritt ins Schwimmbad

+ Bonus

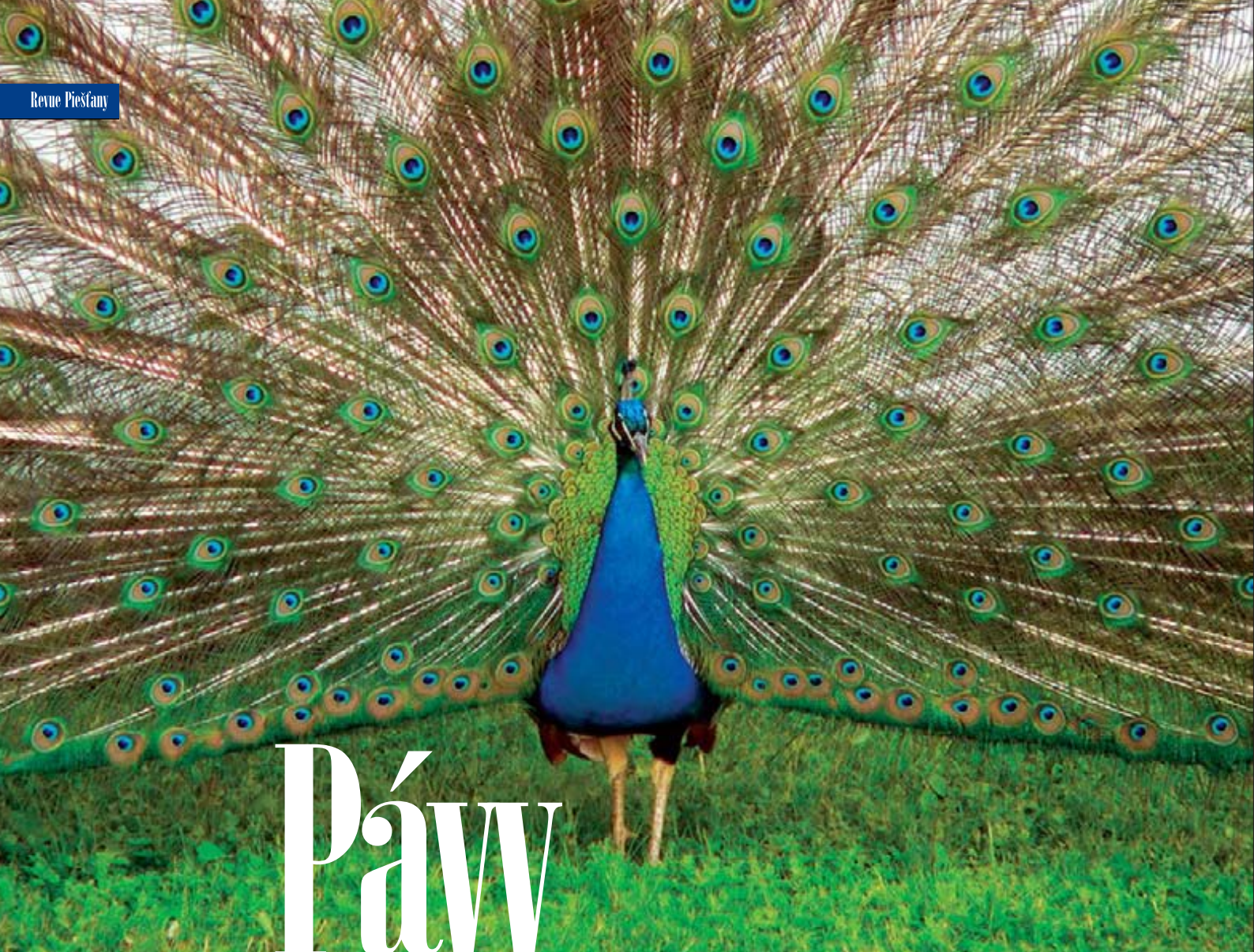
Café oder heiße Schokolade
oder Tee mit Dessert
1 x Salzhöhle
mit Spiegelbad
2 x Sonnenstudio
2 x Whirlpool & Sauna

Super Spartip -
Ermäßigungen auf
Langzeitaufenthalte:
14 = 13 !!!

www.spapiestany.sk

DANUBIUS HOTELS
GROUP

Tel. +421 - 33 - 775 77 33 Fax +421 - 33 - 775 77 39
E-mail: reservations@spapiestany.sk

Pávy opäť na Kúpeľnom ostrove

THE PEACOCKS ON THE SPA ISLAND ONCE AGAIN
DIE PFAUEN KEHREN AUF DIE KURINSEL ZURÜCK

Jana Beňáčková, Kornel Duffek Foto: Ladislav Duračka, Dušan Knap, Stanislav Kratochvíl, archív K.D.

Po vyše tridsaťročnej prestávke nadviazali piešťanské kúpele na tradíciu chovu pávov na Kúpeľnom ostrove. Zatiaľ sa privykajú na nové prostredie vo voliére neďaleko termálnych jazierok. Medzi štyrmi exemplármi je jeden dospelý samec, ktorý sa rád predvádza svojou okrasou - vejárovitým otváraním nadchvostových pier.

After a break lasting more than thirty years, the Piešťany Spa has renewed its tradition to breed peacocks on the Spa Island. For the time being, they are getting used to the new environment in the aviary nearby the thermal lakes. Among the four birds, there is one adult male, which likes to show off its trappings - the fan-like opening of its over-tail feathers.

Nach einer über 30 Jahre andauernden Pause knüpfte das Heilbad Piešťany an die Tradition der Pfauenhaltung auf der Kurinsel an. Derzeit gewöhnen sie sich in einer Voliere unweit der kleinen Thermalseen an die neue Umgebung. Unter den vier Tieren befindet sich ein erwachsener Hahn, der seine Zierde - die fächerförmig aufgestellten Oberschwanzdecken - gern zur Schau stellt.

Prečo práve pávy našli opäť svoj domov na Kúpeľnom ostrove? Tento hrdý krásavec je totiž popri barolámačovi oddávna druhým symbolom Piešťan. Podľa povestí práve páv odhalil liečebné účinky piešťanských termálnych vôd a bahna. Túto starobylú povesť veľmi citlivo zaznamenal Edo Klúbica Sekera v mesačníku *Saluberrimae Pistinienses Thermae* (č. 2-3, 1948). Text ponechávame v pôvodnej archaizujúcej podobe, iba pravopis sme zosúladiť so súčasnými pravidlami.

„Kedysi dávno pred mnohými rokmi prišli sem zďaleka biele pávy. Prvej rodine sa viedlo dobre. Bývala pri teplých prameňoch, kde sa zakrátko rozmnožila v krdle. Pávie krdle, biele ako sneh, chodievali na pašu do zelených hájov, kde ich vodieval starý páv. Na tohto skúseného vodcu však prišli zlé časy. V chladnom počasí prechladol, z čoho ťažko ochorel. Nohy mu slabli, v zhyboch opuchli, paprčky sa mu pokrčili, perie stálo na ňom naježené, ako sa hovorí dubkom, a telo trápila reuma. Spočiatku sa pozdávalo, že skape, lebo jeho pomútené oči hľadeli akoby na druhý svet. Bezvládny políhoval okolo domu, inokedy kríval, troška sa pomotal po záhumní, kde zavše oddychoval na úslí. Ale najradšej vysedával na piesku pri rieke, alebo v nej, v teplej tichine pod vrúbami, odkiaľ sa vracal až večer za súmraku, zablatený do nepoznania. Toto posledné mu asi osožilo, keďže bolo badať, že sa mu choroba zlepšuje. Veď aj v chôdzi sa naprával. A tak pomaly začal sprevádzať pávov do poľa. No dlho sa medzi nimi nebavil. Rád sa od nich nenápadne odlúčil a zmizol. Áno, na svoju obľúbenú posiedku do bahna. Tam sa mu tak zapáčilo, že ani na noc sa nevrátil. Darma ho vyčkávali, kde je, čo je s ním, kde sa podel. Celá rodina mala oň obavu, aby sa mu niečo zlé neprihodilo. Keď neprichádzal ani na brieždení, pobrali sa strateného hľadať. Hľadali tam i onam, hore i dolu, vyvolávali ho, kričali, ale kde nič, tu nič. Ani chýru ani slychu o ňom. Pobehali sady, stráne, ale páva nenašli. Malé i veľké pávy bez nádeje vracali sa naspäť domov. A čo sa stalo? Vtom ho zbadali deti, ako si vo vode za krútkom sladko podriemkaval.

Je chladné ráno a vodička horúca. Aj pávčatá privábila. I poď do nej, k starému. Tu si veselo poplávali, v teplom bahne sa

počabrdali, radostne vyčľapotali, dobre vykúpali a vyšli vyhriate, ľahké, osviežené.

Reumatický páv sa ešte niekoľko týždňov pravidelne kúpali a tak sa potom uzdravil. Zvešť o tom, že sa v prameňoch vyliečil, dostala sa medzi ľud. A odvtedy sa ľudia v kúpeľoch liečia.“

S chovom pávov v kúpeľnom parku začali už Winterovci. Príbeh o pávovi bol inšpiráciou aj pri stavbe hotela Thermia Palace v rokoch 1910-1912. Páv sa dokonca stal symbolom hotela Thermia Palace a zdobí jeho exteriér i interiér. Páva nájdete na priečelí hotela, vo vitráži na schodisku i na rôznych drobných grafických doplnkoch. Pri nedávnej rekonštrukcii hotela sa tento symbol ešte zvýraznil. Interiérová dizajnérka Gina Zarski použila motív pávieho pera na kobercoch v izbách a na chodbách Thermie. Pávy skrášľovali Kúpeľný ostrov dlhé roky. Na nejakú dobu sa síce vytratili,

legend tells it was a peacock that revealed the curative effects of the Piešťany thermal waters and mud. This ancient legend was noted down in the monthly magazine *“Saluberrimae Pistinienses Thermae”* (no. 2-3, 1948) in Edo Klúbica Sekera’s very delicate style.

“Once upon a time, many years ago, white peacocks came here from afar. The first peacock family was doing well. It lived by the warm springs and after a short time, it grew into several flocks. The peacock flocks, white as snow, used to go to pasture to the green groves, being led by an old peacock.

However, this experienced leader had a bad luck one day. In cold weather, he caught a cold and shortly after, he fell sick severely. His legs weakened, his joints became swollen, his trotters became bent, his feathers ruffled, as they say, it stood bristled and his body was afflicted by rheumatism. At first, he seemed to die, because his turbid eyes looked as if to the other world. Feeble, he laid around the house, or else, limping, he hung out around the croft, where he would rest at the sunshine at times.

However, he liked at most sitting on the sand by the river or directly in it, in the warm still water under the willows, from where he would only come home with the nightfall, utterly covered in mud. This was evidently helping him, as one could see that his illness was passing away. Even his walking was getting better. And so, slowly, he started accompanying the other peacocks to the fields again. But he would not spend too much time with them. He liked sneaking away from them discreetly and then he disappeared. Yes, he went to his favourite mud sitting. He became fond of it so much that he would not even come home for the night. His family was waiting for him in vain, not knowing his whereabouts or what happened to him. They were afraid something bad had befallen him. When he did not return even at the

break of the next day, they started searching for him. They were searching here and there, upwards and downwards, calling his name, shouting, but all in vain. They searched in the orchards, they searched on the hillsides, but they could not find him. The young peacocks along with the old ones were coming home without any hope. And what happened? The baby peacocks suddenly noticed him silently

▲ Páv na priečelí hotela Thermia Palace je dielom piešťanského sochára Valéra Vavru.
A peacock at the Thermia Palace Hotel front side by Piešťany sculptor Valér Vavro.
Pfau auf der Front des Hotels Thermia Palace, ein Werk des Bildhauers Valér Vavro aus Piešťany.

ale dnes môžete tieto úžasné vtáky opäť obdivovať tam, kde kedysi boli. ■

Why is it peacocks have found their home on the Spa Island again? It is because since long time ago, this proud beauty has been another symbol of Piešťany along with the Crutchbreaker. The

Pamätná medaila k 890. výročiu prvej písomnej zmienky o Piešťanoch.

The commemorative medal made on occasion of the first record of Piešťany – its 890th anniversary.

Gedenkmedaille zum 890. Jahrestag der ersten schriftlichen Erwähnung von Piešťany

Pamätná medaila k založeniu Medzinárodnej ligy boja proti reumatizmu v Piešťanoch 20. 4. 1926.

The commemorative medal made on occasion of founding the International League against Rheumatism in Piešťany on 20 April 1926.

Gedenkmedaille zur Gründung der Internationalen Liga der Bekämpfung von Rheumatismus in Piešťany am 20. 4. 1926

snoozing behind a bush in the water. The morning was cool, but the water seemed hot. It tempted the baby peacocks, too. They joined the old peacock sitting in it. Here, they swam cheerfully, splattering and splashing in the warm mud and then, after a good bath, they came out of it warmed, light and refreshed.

The old peacock suffering from the rheumatism continued in his regular baths for several more weeks before he recovered fully. The good news about his healing in the springs spread among the folks. And ever since, people have been healing in the spa." It was the Winters who started breeding the

peacocks in the Spa Park. The Thermia Palace Hotel construction between 1910 and 1912 was inspired by the peacock legend, too.

The peacock has even become the Thermia Palace Hotel symbol and decorates its exterior as well as its interior. The peacock can be found on the hotel front side, in the windowpane in the staircase as well as in various subtle graphic supplements. Thanks to the hotel recent reconstruction, this symbol has come to the forefront even more. Interior designer Gina Zarski used the peacock feather motif in the hotel room carpets and in its corridors. Peacocks have been embellishing the Spa Island for many years. Even though they disappeared for some time, today, these beautiful birds can be admired again at the same place where they used to be. ■

Warum ausgerechnet Pfauen erneut ihre Heimat auf der Kurinsel fanden? Dieser stolze Schönling ist bekanntlich neben dem Krückenbrecher das zweite Symbol von Piešťany. Einer Sage nach, entdeckte ausgerechnet ein Pfau die heilende Wirkung des Thermalwassers und des Schlammes von Piešťany. Diese altertümliche Geschichte verfasste mit viel Feingefühl Edo Klúbica Sekera in der

Monatsschrift Saluberrimae Pistinienses Thermae (Nr. 2-3, 1948). (Der Text wurde in seiner ursprünglichen Form belassen, die Rechtschreibung ist entsprechend der aktuellen Regeln angepasst worden).

„Irgendwann, vor vielen Jahren kamen aus der Ferne weiße Pfauen hierher. Der ersten Familie erging es gut. Sie lebte in der Nähe der warmen Quellen und vermehrte sich in kurzer Zeit in mehrere Scharen. Die schneeweißen Pfauengruppen gingen angeführt von einem alten Pfau in die grünen Haine zum Weiden.

Dann brachen über den weisen Anführer schwierige Zeiten herein. Er erkältete sich bei schlechtem Wetter, wovon er schwer erkrankte. Seine Beine wurden schwächer, schwellen in den Beugen an, die Klauen verkrümmten, die Federn standen ihm, wie man sagt, zu Berge und das Rheuma quälte seinen Körper. Anfänglich sah es so aus, dass er umkommen wird, denn seine trüben Augen schienen schon auf die andere Welt zu blicken. Kraftlos lag er hier und da am Haus, ein andermal, humpelnd, trottete er ein wenig hinter der Scheune herum, wo er hin und wieder in der Sonne ruhte. Aber am liebsten saß er im Sand am Fluss, oder im warmen stillen Wasser unter den Trauerweiden, um von dort erst in der Abenddämmerung zurückzukehren, bis zur Unkenntnis mit Schlamm beschmiert. Letzteres bekam ihm anscheinend gut, da zu sehen war, dass sich seine Krankheit besserte. Hat sich doch auch sein Laufen verbessert. Und so begann er langsam die Pfauen in das Feld zu begleiten. Aber lange verweilte er nicht unter ihnen. Gern grenzte er sich unauffällig ab und verschwand. Ja, zu seiner beliebten Sitzung im Schlamm. Dort gefiel es ihm so gut, dass er nicht einmal in der Nacht zurück kam. Vergebens warteten sie auf ihn, wo ist er, was ist mit ihm, wo ist er hingeraten.

Erna Masarovičová: Páv, z výstavy Socha piešťanských parkov, koniec 60. rokov.

Erna Masarovičová: The peacock from the exhibition "The Statue of the Piešťany Parks", end of the 1960's.

Erna Masarovičová: Pfau, Ausstellung „Statue der städtischen Parks“, Ende der 60er Jahre

▲ Secesná vitráž na schodisku hotela Thermia Palace.
The Art Nouveau windowpane in the hotel staircase.
Jugendstil-Vitrage am Treppenaufgang des Hotels

Die ganze Familie sorgte sich, dass ihm nichts Schlimmes zustößt. Als er nicht einmal in der Morgendämmerung kam, brachen sie auf, den Verlorenen zu suchen. Sie suchten dort und da, liefen hin und her, riefen ihn, schrien, aber nichts rührte sich. Keine Spur von ihm. Sie durchliefen Obstgärten und Hänge, fanden den Pfau aber nicht. Die kleinen und großen Pfauen machten sich ohne Hoffnung auf den Heimweg. Und was geschah? Auf einmal erblickten ihn die Kinder, wie er im Wasser hinter einem kleinen Strauch selig schlummerte.

Es ist ein kühler Morgen und das Wässerchen so heiß. Es lockte auch die Pfauenkinder an. Und los, da rein, zu dem Alten. Sie schwammen lustig hin und her, plantschten im warmen Schlamm, plätscherten freudig, badeten ausgiebig und gingen raus - aufgewärmt, leicht und

frisch. Der rheumakranke Pfau badete dort noch einige Wochen regelmäßig und so wurde er gesund. Die Botschaft darüber, dass er in den Quellen wieder gesund wurde, verbreitete sich unter dem Volk. Und seither gehen Menschen in das Heilbad um zu genesen". Mit der Pfauenhaltung im Kurpark begann bereits die Familie Winter. Die Geschichte vom Pfau inspirierte auch bei der Errichtung des Hotels Thermia Palace in den Jahren 1910-1912. Der Pfau wurde sogar zum Symbol des Hotels und verziert sein Exterieur sowie auch seine Interieurs. Besucher finden ihn auf der Fassade des Hotels, als Motiv einer Vitrage am Treppenaufgang und ebenfalls auf vielen

kleinen grafischen Elementen. Im Laufe der kürzlich durchgeführten Renovierung des Hotels wurde dieses Symbol noch präsenter. Die Innenraum-Designerin Gina Zarski verwendete das Motiv der Pfauenfeder auf den Teppichen in den Zimmern und den Gängen des Thermia Palace. Pfauen verzierten die Kurinsel über viele Jahre hinweg. Eine Zeit lang waren sie zwar fort, heute jedoch können sie diese atemberaubenden Vögel wieder an ihrem ursprünglichen Ort bewundern. ■

Koncom 30. rokov 20. storočia kúpeľný a spoločenský život v piešťanských kúpeľoch pulzoval naplno. Onedlho sa to však malo zmeniť. Vypuknutie 2. svetovej vojny a zmeny, ktoré vojna priniesla mali na ďalších 60 rokov ovplyvniť vývoj kúpeľov.

At the end of the 1930s, the spa and social life in the Piešťany Spa was at its height. However, this was supposed to be changed soon. The outbreak of the Second World War and changes it brought were to influence the spa development for the next 60 years.

Ende der 30er Jahre des 20. Jh. pulsierte das Kur- und Gesellschaftsleben im Heilbad mit voller Kraft. Bald sollte es sich jedoch ändern. Der Ausbruch des 2. Weltkrieges sowie die Veränderungen, die er mit sich brachte, wirkten sich weitere 60 Jahre lang auf die Entwicklung des Heilbades aus.

Koncom roku 1936 sa dokonca v Thermii konalo akési „Dostaveničko osobností z Ďalekého východu“. Stretli sa tu vzácní zahraniční hostia: anglický politik William W. Benn, ktorý z poverenia British Council prednášal o anglickom parlamentarizme v štátoch strednej Európy. Vzácného hosťa sprevádzal anglický konzul v Bratislave s manželkou; lekár Dr. Madan Mahon Atal, univerzitný profesor z Lucknow (Majšúr, Britská India); holandský priemyselník – lodiar Jan Broers (Batávia, Jáva) so synom Fritsom (Haag), japonský profesor Dr. Masao Naruse a funkcionári Slovenského cudzineckého zväzu. A ako sa píše v dobových článkoch: „Všetci títo vzácny návštevníci Slovenska síšli sa v hale piešťanského hotela Thermia Palace a v srdečnom rozhovore sotvali vyše tri hodiny.“

Medzi kúpeľnými hosťami sa pravidelne vyskytovali umelci: spisovateľ Alexander Roda Roda s manželkou (v máji 1936 sa ubytovali

Sir Austin Harris, predseda Lloyds Bank Ltd. z Londýna (v popredí) a Sir Charles Seligmann na liečení v Piešťanoch, august 1937.

Sir Austin Harris, president of the Lloyds Bank Ltd. from London (foreground) and Sir Charles Seligmann during their therapy in Piešťany, August 1937.

Sir Austin Harris, Vorsitzender der Lloyds Bank Ltd. in London (im Vordergrund) und Sir Charles Seligmann während des Kuraufenthaltes in Piešťany, August 1937.

VÝZNAMNÍ NÁVŠTEVNÍCI PIEŠŤANSKÝCH KÚPEĽOV-XIV.

Prominent Visitors of the Piešťany Spa - XIV.

Bedeutende Besucher des Heilbades Piešťany - XIV.

Vladimír Krupa Reprofoto: Eva Drobná

v Royali); profesor Akadémie výtvarných umění v Prahe Vratislav Nechleba (1935), anglická herečka Diana Napier (1935), neskôr manželka Richarda Taubera – všetci ubytovaní v Thermii; publicistka Hana Gregorová (28. III. 1936, Vila Vilček), akademický maliar Miloš A. Bazovský (ubytoval sa 1. VII. 1936 v Júlia dvore), slovenská spisovateľka Ľudmila Riznerová-Podjavorinská (ubytovala sa 11. V. 1937 vo Ville Ivánka), herec Saša Rašilov (13. V. 1937 sa ubytoval v Pro Patrii), akademický maliar Ivan Sors, ktorý navrhoval aj kúpeľné plagáty (14. VIII. 1937, ubytoval sa v Excelsiore), spisovateľ Dr. L. N. Zvěřina (Excelsior, 17. VIII. 1937), autor rozsiahleho životopisného románu o gen. M. R. Štefánikovi, či ruský maliar žijúci v USA Nikolaj Charitonov (16. VIII. 1938 sa ubytoval v Royali), ktorý portrétoval aj Ľudovíta Wintera, svetoznámy ruský spevák Fjodor Šaljapin (1. IX. 1937, Thermia Palace) a i.

Jediný originál fotografie spisovateľky Selmy Lagerlöfovej s jej vlastnoručným podpisom z roku 1936 je v zbierkach Balneologického múzea. Švédka spisovateľka, nositeľka Nobelovej ceny za literatúru, prišla do Piešťan na medzinárodný festival umenia – divadla, filmu, literatúry a hudby. Jeho súčasťou bol aj kongres slovenských spisovateľov.

Americká herečka Lillian Gish, manželka režiséra Davida W. Griffitha, známa z filmov „Intolerancia“, „Zrodenie národa“, „Biela sestra“ prišla do Piešťan na liečenie 13. júla 1938 a ubytovala sa v Thermii. V kúpeľoch sa liečila

niekoľko týždňov a navštívila i tunajšie múzeum. Imrich Winter jej pripravil bohatý program – zachovali sa cenné fotografie ako ju sprevádzajú po Kúpeľnom ostrove, pri termálnych jazierkach, pri ťažbe bahna v Obtokovom ramene a na prechádzke lesoparkom na Červenej veži. Herečka poskytla rozhovor pre časopis Film, ktorý vychádzal v Zlíne. V tom čase však už hrala len v divadle. Film opustila s nástupom zvuku a sama sa o tom vyjadrila takto: „Až sa raz vrátia romantické časy nemého filmu, vrátim sa tiež na plátno“. Vrátila sa a hrala ešte vo viac ako 40 zvukových filmoch.

Zo športovcov boli hosťami Thermie viacerí šermiarski majstri, napríklad taliansky šermiarsky majster Domenico Rossini z Budapešti (navštívil kúpele v roku 1936 a 1937) a pri príležitosti majstrovstiev sveta v šerme v Piešťanoch roku 1938 boli v Thermii ubytovaní Dino Rastelli, sekretár Talianskej šermiarskej federácie a Rudolfo Terlezi, majster v šerme s rapírom.

Rozpad Československa, vznik Slovenského štátu a vypuknutie 2. svetovej vojny ovplyvnili aj vývoj v piešťanských kúpeľoch a úplne zmenili skladbu návštevníkov kúpeľov. V roku 1940 boli kúpele zoštatnené a ich riadenie a správu prevzalo Ústredné riaditeľstvo podniku Štátne kúpele v Bratislave, ktorého generálnym riaditeľom bol Koloman Magdolen. Počas vojny sa tu liečili ranení nemeckí dôstojníci a vojaci, deti z prominentných nemeckých rodín, ale i príslušníci slovenskej armády. Tvorili väčšinu kúpeľných pacientov po celé obdobie 2. svetovej vojny. ■

Mahon Atal, university Professor from Lucknow (Mysore, British India); the Dutch industrialist – shipbuilder Jan Broers (Batavia, Java) with his son Frits (Haag); Japanese Professor Dr. Masao Naruse and the officials from the Slovak Union of Foreigners. And as it is written in the contemporary newspaper articles: “All these precious visitors to Slovakia met in the hall of the Piešťany hotel Thermia Palace and remained in a cordial discussion for more than three hours.”

Artists were found among the Spa guests on a regular basis: writer Alexander Roda with his wife (they took lodgings in the Royal in May 1936); professor at Academy of Fine Arts in Prague Vratislav Nechleba (1935); English actress Diana Napier (1935), later the wife of Richard Tauber – all stayed in the Thermia; publicist Hana Gregorová (28 March 1936, the Vilček Villa); painter Miloš A. Bazovský (1 July 1936, he took lodgings in the Julia Inn); Slovak writer Ľudmila Riznerová-Podjavorinská (11 May 1937, she took lodgings in the Ivánka Villa); actor Sasha Rashilov (13 May 1937, he took lodgings in the Pro Patria), painter Ivan Sors who also designed the spa posters (14 August 1937, he took lodgings in the Excelsior); writer Dr. L. N. Zvěřina (the Excelsior, 17 August 1937) – author of a voluminous biographic novel about Gen. M. R. Štefánik; and Nikolaj Charitonov, Russian painter living in the USA (16 August 1938, he took lodgings in the Royal) who also painted Ľudovít Winter's portrait; the world-famous Russian singer Feodor Chaliapin (1 September 1937, the Thermia Palace); and others.

The only original photograph of writer Selma Lagerlöf, authentically signed, coming from 1936, is found in the Museum of Balneology collections. This Swedish writer, the Nobel Prize for Literature winner, came to Piešťany to take part in the International Festival of Arts – theatre, film, literature and music. A part of the festival was also the Slovak Writers Congress.

American actress Lillian Gish, the film director David W. Griffith's wife, who is known from the films “Intolerance”, “Birth of a nation” or “White sister”, came for treatment to Piešťany and also visited the town's museum. Imrich Winter prepared an eventful programme for her – rare photographs of him accompanying the actress at the Spa Island, at the thermal lakes, by mud extraction in the backwater river by-pass and during a walk in the Červená veža (The Red Tower) forest park have been preserved. The actress gave an interview to the “Film” magazine, which used to be published in Zlín. However, at that time, she only played in theatre. She left the film with the arrival of the sound-film and she expressed herself about it as follows: “Once the romantic times of the silent film will come back, I'll return to the screen, too.” She indeed came back and played in more than 40 sound-films.

From among the sportsmen, several fencing champions were guests at the Thermia, e.g. the Italian fencing master Domenico Rossini from Budapest (he visited the Spa in 1936 and 1937), while on the occasion of the World Fencing

▲ S príchodom vojny sa zmenili aj návštevníci - japonská delegácia vedená generálom Ōsimom na návštevu piešťanských kúpeľov. Sprevádzal ich kúpeľný lekár Štefan Kollár.

With the outbreak of the war, the visitors also changed - Japanese delegation led by General Oshima visiting the Piešťany Spa. They were accompanied by the Spa physician Štefan Kollár.

Mit dem Ausbruch des Krieges änderten sich auch die Besucher – eine japanische Delegation unter der Führung von General Oshima, begleitet vom Kurarzt Štefan Kollár, während ihres Besuches im Heilbad Piešťany.

At the end of 1936, there was actually a sort of a “Far East personalities meeting” taking place in Thermia. Distinguished foreign guests met here: English politician William W. Benn, who was giving lectures about the English parliamentarism in the Central European states on the British Council's commission. The noted guest was accompanied by the English Consul in Bratislava and his wife; Dr. Madan

Championship in Piešťany in 1938, Dino Rastelli, secretary of the Italian Fencing Federation and Rudolfo Terlezzi, master in fencing with a rapier, took lodgings in the Thermia.

The Czechoslovakia's break-up, Slovak State creation and the Second World War outbreak influenced also the Piešťany Spa development and changed the composition of the Spa visitors completely. In 1940, the Spa was nationalized and its management and administration were taken over by the Headquarters of the State Spa Company in Bratislava, its Director General was Koloman Magdolen. During the war, injured German officers and soldiers, children from prominent German families, but also the Slovak Army soldiers were treated here. They accounted for the Spa patients majority during the whole period of the Second World War. ■

Ende des Jahres 1936 fand in Thermia ein gewisses „Stelldichein“ von Persönlichkeiten aus dem Fernen Osten statt. Seltene ausländische Gäste trafen sich hier, darunter z.B. der englische Politiker William W. Benn, der von dem British Council beauftragt wurde, Vorträge zum englischen Parlamentarismus in den mitteleuropäischen Staaten zu halten. Den hochrangigen Gast begleiteten u.a. der englische Konsul in Bratislava mit Ehefrau; der Arzt Dr. Madan Mahon Atal, Universitätsprofessor aus Lucknow (Maisur, Britisch Indien); der niederländische Industrielle - Reeder Jan Broers (Batavia, Java) mit Sohn Frits (Haag), der japanische Professor Dr. Masao Naruse sowie die Funktionäre des Slowakischen Ausländerverbandes. Die damalige Presse berichtet: „All diese besonderen Slowakei-Besucher trafen sich im Saal des Hotels Thermia Palace in Piešťany und verweilten mehr als drei Stunden im herzlichen Gespräch.“

Unter den Kurgästen fanden sich regelmäßig Künstler ein. Dazu gehörte z.B. der Schriftsteller Alexander Roda Roda mit Ehefrau (Mai 1936, Unterkunft im Royal); Bratislav Nechleba, Professor an der Akademie der bildenden Künste in Prag (1935), die englische Schauspielerinnen und spätere Frau von Richard Tauber Diana Napier (1935), alle hatten ihre Unterkunft im Thermia, die Buchautorin Hana Gregorová (28. III. 1936, VILA Vilček), der akademische Maler Miloš A. Bazovský (1. VII. 1936 im „Júlia dvor“), die slowakische Schriftstellerin Ľudmila Riznerová-Podjavorinská (11. V. 1937, Unterkunft in der Villa „Ivanka“), der Schauspieler Saša Rašilov (13. V. 1937, Unterkunft im Pro Patria), der akademische Maler Ivan Sors, der auch Plakate für das Heilbad entwarf (14. VIII. 1937, Unterkunft im Excelsior), der Schriftsteller Dr. L. N. Zvěřina (Excelsior, 17. VIII. 1937), Autor einer umfangreichen Biografie von General M. R. Štefánik oder der russische, in den USA lebende Maler Nikolaj Charitonov (16. VIII. 1938, Unterkunft im Royal), der auch Ľudovít Winter portraitierte, der weltbekannte russische Sänger Fjodor Schaljapin (1. IX. 1937, Thermia Palace) und weitere.

Das einzige Originalfoto der Schriftstellerin

Selma Lagerlöf mit ihrer Handsignierung, aus dem Jahr 1936, ist im Balneologischen Museum ausgestellt. Die schwedische Buchautorin und Trägerin des Nobelpreises für Literatur kam nach Piešťany zum internationalen Festival der Kunst – des Theaters, Films, der Literatur und Musik – dessen Bestandteil ebenfalls der Kongress der slowakischen Schriftsteller war. Die US-Schauspielerinnen Lillian Gish (1893 -1993), Ehefrau des Regisseurs David W. Griffith, bekannt aus den Filmen „Intolerance“, „Die Geburt einer Nation“ und „The White Sister“ kam am 13. Juli 1938 nach Piešťany zur Therapie und hatte ihre Unterkunft im Thermia. Sie ließ sich im Heilbad mehrere Wochen lang behandeln und besuchte während der Zeit auch das hiesige Museum. Imrich Winter stellte für sie ein buntes Programm zusammen - es blieben einige wertvolle Fotografien erhalten. Sie zeigen beide auf der Kuinself, bei den kleinen Thermalseen, bei der Besichtigung der Schlammgewinnung in dem Nebenarm der Waag und während eines Spazierganges im Waldpark am Roten Turm (Červená veža). Die Schauspielerin gab ein Interview für die Zeitschrift „Film“, die in Zlín herausgegeben wurde. Zu der Zeit spielte sie nur noch im Theater. Den Film verließ sie mit dem Einzug des Tonfilms und persönlich äußerte sie sich dazu so: „Wenn

einmal die romantischen Zeiten des Stummfilms zurückkehren, werde ich auch auf die Leinwand wiederkehren“. Sie kam zurück und spielte noch in mehr als 40 Tonfilmen.

Aus dem Kreis der Sportler waren im Thermia auch mehrere Fechtmeister zu Gast, z.B. der italienische Fechtmeister Domenico Rossini aus Budapest (besuchte das Heilbad 1936 und 1937) und aus Anlass der Weltmeisterschaft im Fechten in Piešťany 1938 wohnten im Thermia ebenfalls Dino Rastelli, Sekretär der Italienischen Fecht-Föderation und Rudolfo Terlezzi, Meister im Fechten mit Rapier.

Der Zerfall der Tschechoslowakei, die Gründung des Slowakischen Staates sowie der Ausbruch des 2. Weltkrieges beeinflussten auch die interne Entwicklung des Heilbades und veränderten grundlegend die Zusammensetzung der Heilbad-Besucher. Im Jahre 1940 wurde das Heilbad verstaatlicht und seine Verwaltung übernahm die Zentrale Direktion des Betriebes „Staatliche Heilbäder“ in Bratislava, dessen Generaldirektor Koloman Magdolen war. Während des Krieges wurden hier sowohl verletzte deutsche Offiziere und Soldaten sowie Kinder prominenter deutscher Familien behandelt, als auch Angehörige der Slowakischen Armee. Sie bildeten den größten Teil der Kurgäste während des gesamten 2. Weltkrieges. ■

▼ Martin Holland z Londýna, predseda Juhozápadnej železničnej spoločnosti, sa v piešťanských kúpeľoch liečil v rokoch 1936 a 1937.

Martin Holland from London, South-Western Railway Company President underwent a treatment in the Piešťany Spa in 1936 and 1937.

Martin Holland aus London, Vorsitzender der Südwestlichen Eisenbahngesellschaft kurierte sich im Heilbad Piešťany in den Jahren 1936 und 1937.

NA SVETOVOM EcoSUMMITE

SA HOVORIL O AJ O PIEŠŤANOCH

▲ Kongresová hala v Jiuhua, kde sa konali plenárne prednášky svetového EcoSummitu.
Congress hall in Jiuhua, where the plenary lectures of the world EcoSummit took place.
Kongresshalle in Jiuhua, in der die Plenarvorträge des Internationalen EcoSummit stattfanden.

AT THE WORLD
ECOSUMMIT,
PIEŠŤANY WAS
DISSUSED TOO

AUF DEM
INTERNATIONALEN
ECOSUMMIT WAR
AUCH PIEŠŤANY EIN
GESPRÄCHSTHEMA

Kornel Duffek Foto: Li Lou, Peter Sabo

Zo svetového EcoSummitu, ktorý sa konal v Pekingu 22. až 27. mája sa vrátil Ing. Peter Sabo, CSc., pracovník Ústavu vedy a výskumu Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a súčasne zakladajúci člen občianskeho združenia Živá planéta v Piešťanoch.

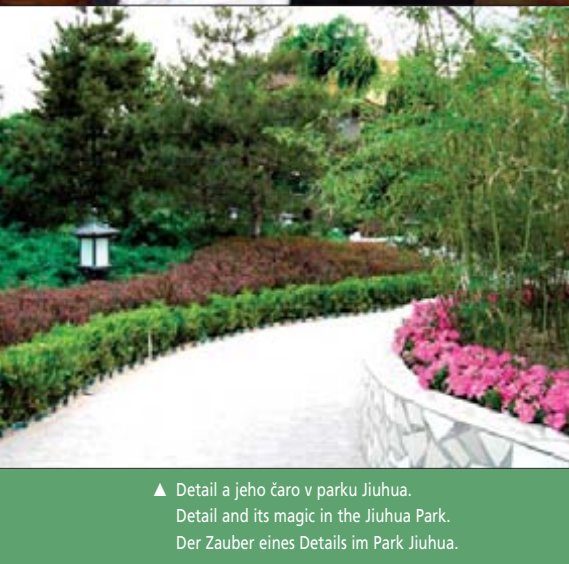
Ing. Peter Sabo, CSc., Fellow at the Institute of Science and Research at the Matej Bel University (ISR UMB) in Banská Bystrica and also the founding member of civic association "Living Planet" in Piešťany, returned from the world EcoSummit, which took place from 22 to 27 May in Beijing.

Ing. Peter Sabo, CSc., Mitarbeiter des Institutes für Wissenschaft und Forschung an der Matej Bel Universität in Banská Bystrica und gründendes Mitglied der Bürgerinitiative Lebendiger Planet (Živá planéta) in Piešťany, kehrte von dem internationalen EcoSummit zurück, der vom 22. bis 27. Mai in Peking stattfand.

▼ Peter Sabo s čínskou kolegynou Zhang Dan v kongresovom centre.
Peter Sabo with his Chinese colleague Zhang Dan in the congress centre.
Peter Sabo mit seiner chinesischen Kollegin Zhang Dan im Kongresszentrum

▲ Čínske kúpele majú celkom osobitú atmosféru.
Chinese spas have an entirely unique atmosphere.
Chinesische Bäder haben ein besonderes Flair.

▲ Detail a jeho čaro v parku Jiu Hua.
Detail and its magic in the Jiu Hua Park.
Der Zauber eines Details im Park Jiu Hua.

■ Ako sa Vám podarilo dostať na takéto významné podujatie?

■ Dlhodobejšie sa zaoberám otázkami komplexity ekologických systémov a udržateľného rozvoja, a keď som videl, že ide o hlavnú tému tohtoročného ekologického summitu, pripravil som abstrakty dvoch príspevkov a posudzovateľia vybrali oba. Jedna prednáška sa venovala globálnej kríze, resp. udržateľnému rozvoju, druhá hodnoteniu ekologickej integrity krajiny a výpočtu ekologickej stopy. Ekologická stopa vyjadruje vplyv ľudskej spoločnosti na krajinu a túto metódu dnes rešpektuje aj Európska komisia. Mimo chodom, územím, v ktorom tému riešime, sú Piešťany s okolím.

■ Znamená to teda, že jedna z prednášok sa týkala priamo Piešťan?

■ Áno, ide o pôvodnú metódu, ktorá vychádza z nových ekologických koncepcií, najmä z termodynamickej teórie ekologických systémov, a ktorú sa v spolupráci

s kolegami z ÚVV UMB a zo Živej planéty snažíme posunúť ďalej. Základom je hodnotenie zmien funkčnosti ekosystémov a krajiny ako celku na báze rozdielov efektívnosti využitia slnečnej energie, ktorá do týchto ekosystémov vstupuje. Ako partneri Regionálneho environmentálneho centra Slovensko, Bratislava v projekte LIFE „Udržateľný rozvoj miest a zmiernenie vplyvu klimatických zmien v mestskom prostredí“ sme dostali možnosť teóriu overiť na území Piešťan a výsledky sú pre nás povzbudzujúce. Pozitívne boli prijaté aj na EcoSummite, kde ma potešil záujem zahraničných kolegov o spoluprácu i návrh jedného z VIP expertov kongresu prof. Jörgensena z Dánska publikovať ich v zahraničí. A iste, sám som tu našiel veľa nových inšpirácií.

■ Aká bola atmosféra a hlavná misia EcoSummitu?

■ EcoSummit sa konajú raz za 5 rokov, pekinský bol tretím. Zúčastnilo sa ho 1400 vedcov zo 70 štátov a zástupcovia desiatok zahraničných časopisov. Hostelia boli priateľskí a čínska kuchyňa chutná a zdravá. Niťou, ktorá sa niesla podujatím bolo poznanie, že rozsah, rýchlosť a hĺbka zmien prebiehajúcich dnes na planéte - od urbanizácie až po globalizáciu - ohrozuje život udržujúce systémy Zeme. Situácia nemá riešenie bez porozumenia zložitosti vzťahov medzi ekologickými, sociálnymi, ekonomickými a kultúrnymi systémami. Riešením môže byť integrácia vedeckých poznatkov z rôznych disciplín a ich prenos do praxe. Ekológia sa musí stať významným faktorom pri politických rozhodnutiach. To by sme si mali uvedomiť aj u nás na Slovensku.

■ Ako ste vnímali samotnú Čínu a čím Vás upútala?

■ Pri prelete územím si uvedomíte obrovskú rozlohu krajiny, ktorá má najväčšiu ľudskú populáciu a najrýchlejšiu rast ekonomiky. Ak pôjde cestou molocha spotreby, zníži tým šance celej planéty - Pekingu dnes už nedominujú bicykle, ale autá, banky, obchody. Iste, ani cesta, ktorú pripomína Maov portrét na námestí Tian 'Anmen by svetu veľmi neprospeľa. Hľadám veľké investície Číny do vedy a vzdelania prinesú nové poznanie - v tejto súvislosti ma zaujalo viacero referátov „domáciach“, ktoré v návrhoch riešení dnešných problémov spájali modernú vedu s tradičnou čínskou filozofiou. Všadeprítomným symbolom Číny je Veľký čínsky múr, tiahnucci sa ešte aj dnes tisíce kilometrov po hrebeňoch hôr. Prešiel som sa po ňom v Badalingu. Bola nedľa, ale aj tak ma zaskočili tisíce turistov, rozľahlé parkoviská, lanovka na vrchol a mamutie heslo na svahu v štýle Hollywoodu. Keď sme však vyšli vyššie, mohli sme vnímať súzvuk prírodnej scenérie s impozantnosťou stavby. Z vecí, ktoré ma upútali, spomeniem zmysel pre krásu detailu, zjavný v kúpeľnom a kongresovom centre Jiu Hua, v tradičnej architektúre aj v tradičnom umení. A výsadbu tisícov stromov medzi letiskom a Pekingom, lebo globálne otepľovanie ohrozuje aj rozľahlú Čínu. Odkaz EcoSummitu je jasný: „Naša budúcnosť je v našich rukách.“ ■

■ How did you manage to participate in such a significant event?

■ For some time, I have been dealing with complexity issues of ecological systems and sustainable development; so when I found out that this was going to be the main topic of this years' ecological summit, I prepared abstracts from two papers, and both of them were

▲ Velký čínský múr obliehajú návštevníci z celého sveta.
The Great Wall of China is under siege by visitors from all over the world.
Die Große Chinesische Mauer wird von Besuchern aus der ganzen Welt belagert.

chosen by the reviewers. One lecture dealt with the global crisis, or more precisely, with the sustainable development, the other examined the assessment of a country's ecological integrity and the calculation of ecological footprint. The ecological footprint reflects the influence of the human society on the land and presently, this method is also respected by the European Commission. By the way, Piešťany and its surroundings is the territory for our case study within this topic.

■ **Does this mean that one of your conference lectures referred directly to Piešťany?**

■ Yes, it is an original method based on new ecological concepts, especially on the thermodynamic theory of ecological systems which we have been trying to develop further in cooperation with my colleagues from ISR UMB and the "Living Planet". Their bases are the assessment of functional changes in the ecosystems and land as a whole on the basis of differences in effectiveness the solar energy usage which enters these ecosystems. As partners of the Regional Environmental Centre Slovakia, Bratislava, in the LIFE project "Sustainable development of towns and alleviation of the climate change effects in the urban environment", we got a chance to verify our theory relating to Piešťany territory, and

the results are encouraging for us. The results were also positively accepted at the EcoSummit, where I was delighted by the interest from foreign colleagues to cooperate and also by a suggestion from one of the VIP experts at the congress, Prof. Jørgensen from Denmark, to publish the results abroad. And surely, I have found there a lot of new inspiration myself.

■ **What was the atmosphere of the EcoSummit like and what was its main goal?**

■ EcoSummits take place once in five years, and the summit in Beijing was the third one. 1,400 scientists from 70 countries and dozens of foreign journals representatives took part at the summit. The hosts were friendly and the Chinese cuisine tasty and healthy. The overarching output from the event was the knowledge that the extent, speed and intensity of changes taking place on the planet today – ranging from urbanization to globalization – endanger the Earth's life-sustaining systems. There is no solution to this situation unless we understand the complexity of the relations between the ecological, social, economic and cultural systems. The integration of scientific knowledge from various disciplines and its application to the practise may be a solution. Ecology must become a significant

factor in the political decision-making. We should become aware of this also here in Slovakia.

■ **How did you perceive China as such and what drew your attention there?**

■ When flying over its territory, you realize the enormous area of the country, which has at the same time the largest human population and the fastest economic growth. If China takes the way of the "Moloch of consumption", it will lower the chances for the whole planet – nowadays, Peking is not dominated by bikes, but cars, banks and shops. Certainly, the way which the Mao's portrait at the Tiananmen Square reminds us of, would not benefit the world either. Hopefully, the large Chinese investments in science and education will bring new knowledge – in this respect, my attention was attracted by several conference papers by the "natives", which linked the modern science and the traditional Chinese philosophy in their suggestions for solutions of today's problems. The omnipresent symbol of China is the Great Wall of China, which stretches thousands of kilometres over the mountain ridges even today. I took a walk on it in Badaling. It was Sunday, but I was nevertheless astonished by thousands of tourists, spacious parking spaces, a funicular to the summit and a giant slogan on the slope in Hollywood style. However, as we ascended, we could observe the harmony between the natural scenery and the

impressiveness of the construction. From among the things that drew my attention, I can mention the sense for the beauty of detail, apparent in the spa and congress centre Jihua, in the traditional architecture and also the traditional art. And also the planting of thousands of trees in between the airport and Beijing, as the global warming endangers the vast China, too. The message of the EcoSummit is clear: "Our future is in our hands." ■

■ Wie gelang es Ihnen, bei solch einem bedeutenden Event dabei zu sein?

■ Ich beschäftige mich seit geraumer Zeit mit Fragen der Komplexität ökologischer Systeme und haltbarer Entwicklung und als ich gesehen habe, dass es das Hauptthema des diesjährigen ökologischen Summit ist, bereitete ich zwei Beiträge vor und beide wurden ausgewählt. Einer der Vorträge befasste sich mit der globalen Krise bzw. der haltbaren Entwicklung, das Thema des Zweiten war die Auswertung der ökologischen Integrität eines Landes sowie das Ausrechnen der ökologischen Spur. Die Ökologische Spur dokumentiert den Einfluss der menschlichen Gesellschaft auf ein Land und diese Methode wird heute auch von der Europäischen Kommission anerkannt. Ganz nebenbei, die Region, in der wir diesem Thema nachgehen, ist Piešťany und seine Umgebung.

■ Heißt es also, dass einer dieser Vorträge sich direkt auf Piešťany bezog?

■ Ja, es geht um eine ursprüngliche Methode, die auf neuen ökologischen Konzeptionen basiert, vor allem auf der thermodynamischen Theorie ökologischer Systeme, die wir in Zusammenarbeit mit Kollegen vom Institut für Wissenschaft und Forschung (ÚVV UMB) und der Initiative „Lebendiger Planet“ weiterzubringen versuchen. Die Grundlage dabei bildet die Auswertung der Veränderungen in der Funktionalität der Ökosysteme und des Landes als Einheit, auf Basis von Unterschieden in der Effektivität der Nutzung von Solarenergie,

die in diese Systeme einfließt. Als Partner des „Regionalen Umweltzentrums Slowakei“ in Bratislava bekamen wir im Rahmen des Projektes LIFE „Haltbare Entwicklung der Städte und das Verringern des Einflusses des Klimawandels auf die städtische Umgebung“ die Möglichkeit, diese Theorie auf dem Gebiet von Piešťany zu prüfen. Die Ergebnisse sind für uns ermutigend. Positiv aufgenommen wurden sie auch auf dem EcoSummit. Ich freute mich über das Interesse ausländischer Kollegen an einer Zusammenarbeit sowie über den Vorschlag eines der VIP Experten des Kongresses, Prof. Jörgensen aus Dänemark, diese im Ausland zu publizieren. Und natürlich fand ich persönlich hier jede Menge neuer Inspirationen.

■ Wie waren die Atmosphäre und die Hauptbotschaft des EcoSummits?

■ EcoSummits finden aller fünf Jahre statt, der in Peking war der Dritte. Teilgenommen haben 1400 Wissenschaftler aus 70 Ländern sowie Dutzende Vertreter der ausländischen Presse. Die Gastgeber waren sehr freundlich und die chinesische Küche wohlschmeckend und gesund. Der Faden, der sich durch die gesamte Veranstaltung zog, war die Erkenntnis, dass die Reichweite, Geschwindigkeit und Tiefe der Veränderungen, die heutzutage auf unserem Planet passieren - von Urbanisierung bis hin zur Globalisierung - die lebenserhaltenden Systeme der Erde bedrohen. Es gibt für diese Situation keine Lösung, ohne die komplizierten Zusammenhänge zwischen den ökologischen, sozialen, ökonomischen und kulturellen Systemen im Vorfeld verstanden zu haben. Die Lösung kann die Integration wissenschaftlicher Erkenntnisse aus verschiedenen Bereichen und ihre Anwendung in

der Praxis sein. Ökologie muss zu einem wichtigen Faktor bei politischen Entscheidungen werden. Das sollten wir uns auch in der Slowakei ins Bewusstsein rufen.

■ Wie haben Sie das Land China wahrgenommen und womit beeindruckte es Sie?

■ Beim Überfliegen des Gebietes nehmen sie die gigantische Fläche wahr, auf der sich das Land mit der höchsten Population und dem schnellsten wirtschaftlichen Wachstum erstreckt. Sollte es sich zum Moloch-Konsum weiterentwickeln, verringert es die Chancen des gesamten Planets - die Stadt Peking dominieren heutzutage keine Fahrräder mehr, sondern Autos, Banken und Geschäfte. Sicher, der Weg, an den das Mao-Portrait auf dem Platz Tian 'Anmen erinnert, würde der Welt auch nicht gerade von Nutzen sein. Hoffentlich bringen die großen Investitionen Chinas in die Wissenschaft und Bildung neue Erkenntnisse. In diesem Zusammenhang weckten mehrere Referate der Landsleute meine Aufmerksamkeit, die in ihren Lösungsvorschlägen zu heutigen Problemen moderne Wissenschaften mit traditioneller chinesischer Philosophie verbunden haben. Das allgegenwärtige Symbol des Landes ist die Große Chinesische Mauer, die sich auch heute noch tausende Kilometer weit durch die Bergkämme windet. Ich spazierte auf ihr in Badaling. Es war Sonntag, aber trotzdem haben mich tausende Touristen, weitläufige Parkplätze, die Seilbahn zum Gipfel und gigantische Buchstaben ala Hollywood im Hang irritiert. Nachdem wir jedoch etwas aufgestiegen waren, konnten wir das harmonische Zusammenspiel der Naturszenerie mit dem imposanten Bauwerk wahrnehmen. Von Sachen, die mich beeindruckt haben, erwähne ich den Sinn für die Schönheit des Details, so offensichtlich in der traditionellen Architektur und Kunst im Bade- und Kongresszentrum Jihua. Und das Einpflanzen tausender Bäume zwischen dem Flughafen und Peking, denn die globale Erwärmung bedroht auch das mächtige China. Die Botschaft des EcoSummit ist klar: „Unsere Zukunft liegt in unseren Händen.“ ■

▼ Vstup do kúpeľného komplexu v Jihua.
Entrance into the spa complex in Jihua.
Eingang in den Kurkomplex in Jihua

TOSKÁNSKE ZÁHRADY OZDOBILI PIEŠŤANY

PIEŠŤANY ADORNED BY TUSCAN GARDENS
TOSKANISCHE GÄRTEN VERSCHÖNERN PIEŠŤANY

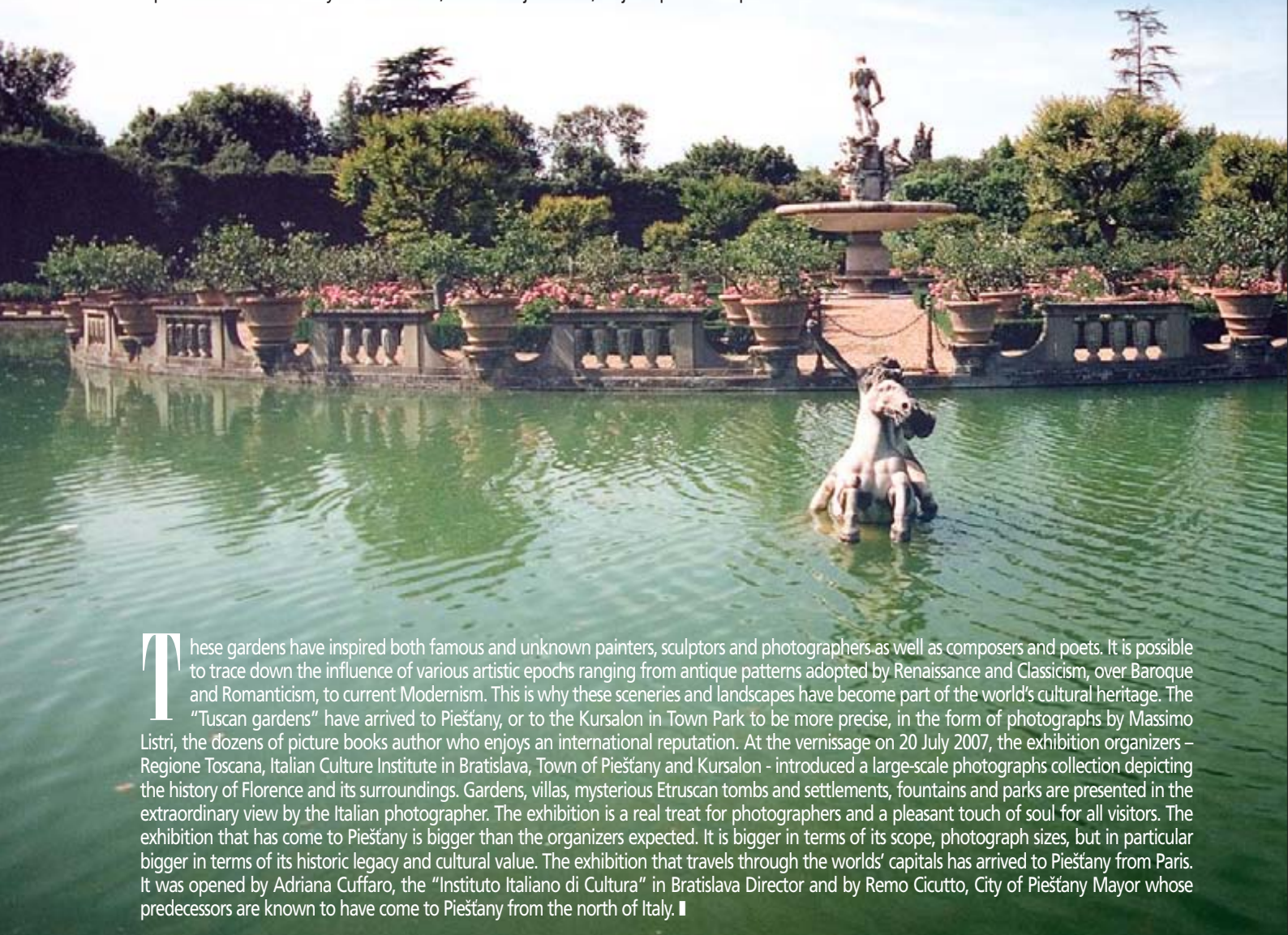
Martin Ondko Foto: Štefan Kučkovský

Záhrady a domy, záhrady a krajina - to sú pojmy neodmysliteľne patriace k Toskánsku, kde sa polia snúbia so záhradami a zo záhrad vyrastajú domy. V Toskánsku sa ľudské dielo rozvíjalo vo vzácnnej harmónii s prírodou, vďaka čomu tento kraj získal jedinečný ráz, a dnes na nás pôsobí až poeticky.

Gardens and houses, gardens and countryside – these are the notions inherently linked with Tuscany, where fields wed with gardens and houses grow out of gardens. In Tuscany, human work has been developing in a rare harmony with nature, which has provided this region with unique scenery giving an almost poetic impression today.

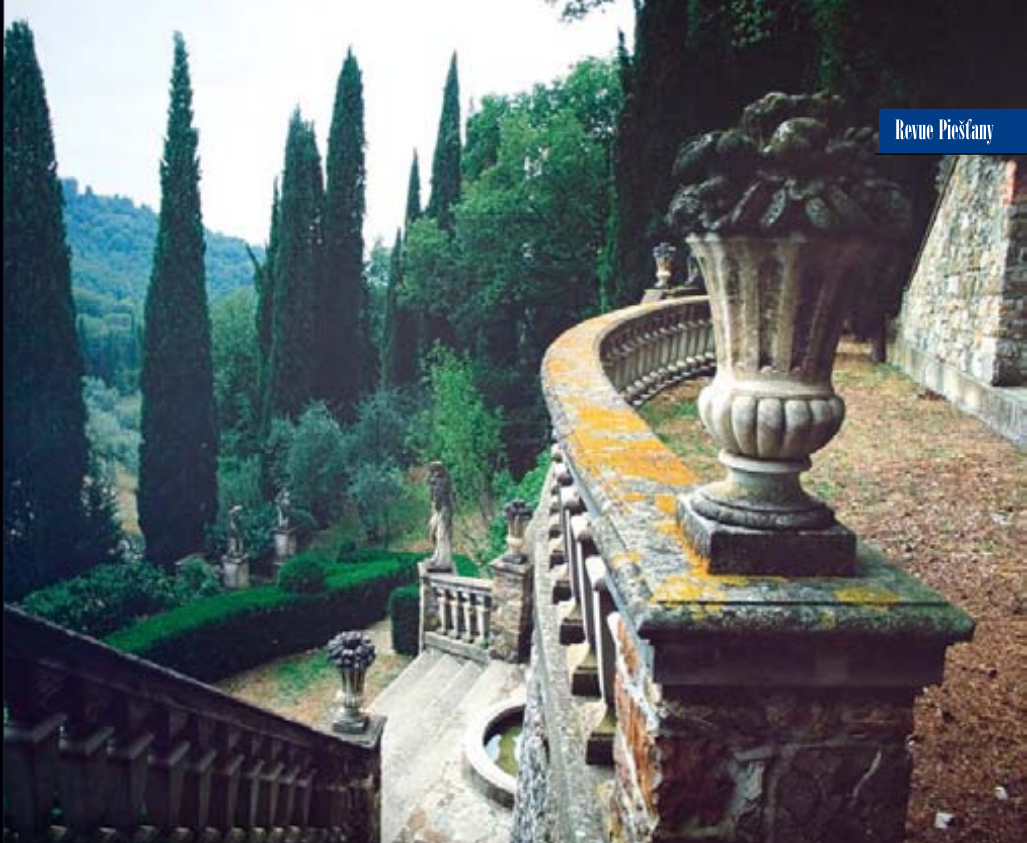
Gärten und Häuser, Gärten und Landschaften – Begriffe, die von der Toskana, einer Region, in der sich Felder mit Gärten vereinen und aus Gärten Häuser sprießen, untrennbar sind. In der Toskana entfaltete sich das menschliche Werk im seltenen Einklang mit der Natur. Dank dessen bekam diese Region einen einzigartigen Charakter verliehen und heute hat sie auf uns eine fast schon poetische Wirkung.

Tieto záhrady inšpirovali známych i neznámych maliarov, sochárov, fotografov, ale i skladateľov a majstrov pera. Dá sa v nich vystopovať vplyv rôznych umeleckých období od antických vzorov prevzatých renesanciou a klasicizmom až po súčasnú modernu. Preto sa stali tieto scenérie a krajinky súčasťou celosvetového kultúrneho dedičstva. Do Piešťan, presnejšie do Kursalonu v mestskom parku, prišli „Toskánske záhrady“ v podobe fotografií Massima Listriho, ktorý je autorom desiatok obrazových publikácií a teší sa medzinárodnému renomé. Organizátori výstavy - Regione Toscana, Taliansky kultúrny inštitút v Bratislave, Mesto Piešťany a Kursalon - predstavili na vernisáži 20. júla 2007 kolekciu veľkoplošných fotografií, z ktorých dýcha história Florencie a jej okolia. Výnimočným pohľadom talianskeho fotografa sú na výstave predstavené záhrady, vily, tajomné etruské hrobky a osídlenia, fontány, parky. Výstava je skutočnou lahôdkou pre fotografov a príjemným pohladením duše všetkých návštevníkov. Do Piešťan prišla výstava väčšia, ako organizátori predpokladali. Väčšia svojím rozsahom, rozmermi fotografií, ale najmä väčšia svojím historickým odkazom a kultúrnou hodnotou. Výstava, ktorá putuje po svetových metropolách, prišla do Piešťan z Paríža. Otvárali ju riaditeľka Instituto Italiano di Cultura v Bratislave Adriana Cuffaro a primátor mesta Piešťany Remo Cicutto, o ktorom je známe, že jeho predkovia prišli do Piešťan zo severného Talianska. ■

These gardens have inspired both famous and unknown painters, sculptors and photographers as well as composers and poets. It is possible to trace down the influence of various artistic epochs ranging from antique patterns adopted by Renaissance and Classicism, over Baroque and Romanticism, to current Modernism. This is why these sceneries and landscapes have become part of the world's cultural heritage. The "Tuscan gardens" have arrived to Piešťany, or to the Kursalon in Town Park to be more precise, in the form of photographs by Massimo Listri, the dozens of picture books author who enjoys an international reputation. At the vernissage on 20 July 2007, the exhibition organizers – Regione Toscana, Italian Culture Institute in Bratislava, Town of Piešťany and Kursalon - introduced a large-scale photographs collection depicting the history of Florence and its surroundings. Gardens, villas, mysterious Etruscan tombs and settlements, fountains and parks are presented in the extraordinary view by the Italian photographer. The exhibition is a real treat for photographers and a pleasant touch of soul for all visitors. The exhibition that has come to Piešťany is bigger than the organizers expected. It is bigger in terms of its scope, photograph sizes, but in particular bigger in terms of its historic legacy and cultural value. The exhibition that travels through the worlds' capitals has arrived to Piešťany from Paris. It was opened by Adriana Cuffaro, the "Istituto Italiano di Cultura" in Bratislava Director and by Remo Cicutto, City of Piešťany Mayor whose predecessors are known to have come to Piešťany from the north of Italy. ■

Diese Gärten inspirierten bekannte und unbekannte Maler, Bildhauer, Fotografen, Komponisten sowie die Meister der Feder. Man kann darin die Spuren und den Einfluss verschiedener Kunst-Epochen, von antiken Mustern, übernommen von der Renaissance und dem Klassizismus über Barock und Romantismus bis hin zur aktuellen Moderne entdecken. Aus diesem Grund wurden diese Szenarien und Landschaften ein Teil des Weltkulturerbes. Nach Piešťany, genauer gesagt in den Kursalon im Stadtpark kamen die „Toskanischen Gärten“ auf Fotografien von Massimo Listri, dem international renommierten Autor dutzender Bildpublikationen. Die Organisatoren der Ausstellung - Regione Toscana, das Italienische Kulturinstitut in Bratislava, die Stadt Piešťany und der Kursalon – präsentierten auf der Vernissage am 20. Juli 2007 eine Kollektion großflächiger Bilder, in denen die Geschichte von Florenz und seiner Umgebung atmet. Aus einem unkonventionellen Blickwinkel zeigt uns der italienische Fotograf Gärten, Villen, geheimnisvolle Etrusker-Grabstätten und Siedlungen, Fontänen und Parks. Die Ausstellung ist ein Hochgenuss für Fotografen und eine Streicheleinheit für die Seelen aller Besucher. Die Exposition kam nach Piešťany umfangreicher als von den Veranstaltern erwartet. Größer in Bezug auf ihren Umfang, die Maße der Fotografien, aber vor allem durch ihre historische Botschaft und ihren kulturellen Wert. Die Ausstellung wandert durch die Metropolen der Welt und kam nach Piešťany aus Paris. Eröffnet wurde sie von der Leiterin des Instituto Italiano di Cultura in Bratislava Adriana Cuffaro und dem Bürgermeister der Stadt Piešťany Remo Cicutto, dessen Vorfahren bekanntlich aus Norditalien nach Piešťany kamen. ■

Letisko Piešťany bolo 16. a 17. júna 2007 dejiskom prvých Národných leteckých dní. Hlavným programovým partnerom tohto mimoriadne vydateného leteckého podujatia bolo Ministerstvo obrany SR. Záštitu nad podujatím prevzal predseda Trnavského samosprávneho kraja Ing. Tibor Mikuš. Národné letecké dni ďalej podporili Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR, Trnavský samosprávny kraj, Mesto Piešťany, Letisko Piešťany, Magnet Press Slovakia, Slovenská letecká agentúra, Letové prevádzkové služby SR, Slovenský letecký zväz gen. Dr. M. R. Štefánika, Matica slovenská a Vojenské múzeum Piešťany ako súčasť Vojenského historického ústavu Bratislava.

On 16 and 17 June 2007, Airport Piešťany was the site of the first National Aviation Days. The chief programme partner of this exceptionally successful aviation event was the Slovak Republic (SR) Ministry of Defence. The event was held under the auspices of Ing. Tibor Mikuš, the Trnava Self-Governing Region Chair. The National Aviation Days were also financially supported by the SR Ministry of Interior, Ministry of Transport, Post and Telecommunications, Trnava Self-Governing Region, Town of Piešťany, Airport Piešťany, Magnet Press Slovakia, Slovak Aviation Agency, the SR Flight Operation Services, Gen. Dr. M. R. Štefánik Slovak Aviation Association, Matica slovenská and the Piešťany Military Museum, which is part of the Military Historical Institute in Bratislava.

Der Flughafen Piešťany wurde am 16. und 17. Juni 2007 zum Austragungsort der 1. Nationalen Flugtage. Der wichtigste Programmpartner dieser überaus gelungenen Flugschau war das Verteidigungsministerium der Slowakischen Republik. Die Schirmherrschaft übernahm der Vorsitzende des Selbstverwaltungskreises Trnava, Ing. Tibor Mikuš. Unterstützung bekamen die Nationalen Flugtage auch vom Innenministerium und dem Ministerium für Verkehr, Post und Telekommunikation der SR, dem Selbstverwaltungskreis Trnava, der Stadt Piešťany, dem Flughafen Piešťany, dem Magnet Press Slovakia, der Slowakischen Flugagentur, dem Flugbetrieb der SR, dem Slowakischen Flugverein des General Dr. M. R. Štefánik, der Matica slovenská sowie dem Militärmuseum Piešťany, als Zweig des Historischen Militärmuseums Bratislava.

NÁRODNÉ

Program Národných leteckých dní otvoril minister obrany František Kašícký príhovorom k návštevníkom a účastníkom. Tisíce divákov potom na oblohe sledovali „defilé“ vojenských, športových alebo veľkých dopravných lietadiel. Pripravený bol i zaujímavý sprievodný program. Napríklad vo Vojenskom historickom múzeu Piešťany diváci videli aj repliku lietadla typu Caproni Ca.33, na ktorom lietal generál M. R. Štefánik. Taktiež mohli navštíviť výstavu približujúcu túto osobnosť našich dejín i dokumenty z histórie slovenského letectva.

Letové ukážky odštartoval prelet veľkej formácie vojenských strojov - za trojicami vrtulníkov Mi-17 a Mi-24 nasledovali tri lietadlá L-410, tri L-39CM (v nedelu až päť) a trojčlenná formácia stíhačiek MiG-29AS. Jedinečný úvod Vzdušných síl Ozbrojených síl SR zavŕšil prelet lietadla An-26 s výsadbou parašutistov. Slovenské vzdušné sily sa ďalej prezentovali aj akrobatickými sólovými vystúpeniami lietadiel a vrtulníkov. Vyvrcholením ich predstavenia bola ukážka leteckého úderu na letisko Piešťany spojeného so záchranou pozemného leteckého návádzača. Bodkou za vojenským letovým programom bola ukážka zásahu stíhačov proti narušiteľovi vzdušného priestoru s teroristami na palube (tzv. Renegát), spolu s vynútením jeho pristátia na letisku. Ozbrojené sily SR na Národných leteckých dňoch predstavili aj pozemnú bojovú techniku a činnosť vojenských kynológov a príslušníkov Vojenskej polície.

V ďalších častiach letových ukážok diváci videli

LETECKÉ DNI 2007

NATIONAL AVIATION DAYS 2007
NATIONALE FLUGTAGE 2007

Ludovít Drobniak
Foto: Tomáš Hudcovič

napríklad zásahy leteckých záchranárov a hasičov, efektné vystúpenie trojice lietadiel Z-37 Čmelák zakončené ich rozchodom a vytvorením trikolóry na pozadí modrej oblohy, akrobatickú skupinu Očovskí Bačovia, výbornú sólovú akrobáciu na stroji Z-526F, prelety lietadiel slovenských aeroklubov, skvelú akrobatickú skupinu Flying Bulls z Česka, ale aj iné športové lietadlá. Nevšedným zážitkom bolo vystúpenie dopravného lietadla Tu-154M odboru leteckej prepravy Ministerstva vnútra SR a Boeingu 737-700NG leteckej spoločnosti SkyEurope Airlines.

Napriek krátkemu času na zorganizovanie podujatia sa usporiadateľom podarilo pripraviť bohatý a zaujímavý program. Prvé Národné letecké dni sa stretli s veľmi pozitívnym ohlasom u divákov aj u účastníkov. No a Piešťany nadviazali na starú tradíciu. „Letúnsky deň“ sa tu po prvýkrát konal 29. júna 1914. ■

The National Aviation Days programme was opened with an address to the participants and visitors given by the Slovak Minister of Defence František Kašík. Afterwards, thousands of visitors could've watched the parade of military, sport and large transport aircraft in the sky. There was also an interesting accompanying programme prepared. For example, in the Piešťany Military Historic Museum, the visitors could see also the Caproni Ca.33 aircraft replica flown by Gen. M. R. Štefánik. They could've also visited the exhibition dedicated to this significant historic personality and documents from the Slovak aviation history.

The air show started with a flyby of military aircraft in formations - the triplets of Mi-17 and Mi-24 helicopters were followed by three L-410, three L-39CM aircraft (on Sunday even five) and a formation of three MiG-29AS airplanes. The terrific introduction by the Slovak Armed Forces Air Force culminated in a flight of the An-26 aircraft, which dropped paratroopers. The Slovak Air Force further presented itself with acrobatic solo exhibitions of airplanes and helicopters. The exhibition highlight was their demonstration of an air strike on Piešťany Airport followed by a flight navigator rescue from ground. The military aviation programme was concluded with a demonstration of fighter jet action against an air space intruder with terrorists on board (the so-called Renegade), while forcing him to land on the airport. During the National Aviation Days, the Slovak Armed Forces also presented military hardware for ground warfare, operations of military cynologists as well as Military Police members in action.

In the following parts of the air show, the visitors could've seen for example the interventions of airborne fire fighters and rescue workers, the impressive show of three Z-37 Čmelák ("The Bumble Bee") aircrafts concluded by their separation while creating a tricolour on the sky background, the acrobatic group Očovský Bačovia ("Očová Shepherds"), the Z-526F airplane admirable acrobatic solo flight, the flybys by airplanes from various Slovak aero-clubs, the marvellous acrobatic group "The Flying Bulls" from the Czech Republic, as well as other sport planes. An extraordinary experience were also appearances of the transport plane Tu-154M from the Slovak Ministry of Interior Air Transport Department and the SkyEurope Airlines's Boeing 737-700NG.

Despite short time available to organise the event, its organisers managed to prepare varied and interesting programme. The first National Aviation Days met with positive response from the visitors as well as participants. Moreover, Piešťany has renewed its old tradition of the "Aeroplane Day", which took place here for the first time on 29 June 1914. ■

Die Nationalen Flugtage eröffnete der Verteidigungsminister František Kašík mit einer Ansprache zu den Besuchern und Teilnehmern. Tausende Zuschauer verfolgten anschließend das Defilee der Militär-, Sport- oder großen Verkehrsflugzeuge am Himmel. Vorbereitet wurde auch ein interessantes Begleitprogramm. So konnten die Zuschauer z.B. im Historischen Militärmuseum Piešťany u.a. die Nachbildung des Flugzeuges vom Typ Caproni Ca.33, das auch General M. R. Štefánik flog. Zusätzlich konnten sie eine Ausstellung besuchen, in der diese Persönlichkeit unserer Geschichte sowie Dokumente zur historischen Entwicklung der slowakischen Luftfahrt vorgestellt wurden.

Die Flugschau startete mit dem Überflug einer großen Formation von Militärmaschinen: den Dreiergruppen der Hubschrauber Mi-17 und Mi-24 folgten drei Flugzeuge vom Typ L-410, drei L-39CM Maschinen (am Sonntag waren es sogar fünf) und eine Dreier-Flugformation der Jagdflugzeuge MiG-29AS. Den einmaligen Auftakt der slowakischen Luftstreitkräfte krönte der Überflug der An-26 mit dem Absetzen von Fallschirmspringern. Die slowakische Luftwaffe präsentierte sich weiter durch akrobatische Solo-Auftritte in Flugzeugen und Hubschraubern. Ihre Vorführung gipfelte in einem demonstrierten Flugangriff des Flughafens Piešťany, verbunden mit der Rettung des Flugkoordinators am Boden. Den krönenden Abschluss des militärischen Flugprogramms stellte die Vorführung eines Eingriffs der Jagdflugzeuge gegen ein entführtes Flugzeug mit Terroristen an Bord

(sog. Renegade-Fälle), inklusive der Erzwingung seiner Landung dar. Die Streitkräfte der SR stellten im Rahmen der Nationalen Flugtage auch die Kampftechnik der Bodenstreitkräfte, die Arbeit der militärischen Kynologen (Hundeführer) sowie der Angehörigen der Militärpolizei vor.

Weitere Vorführungen zeigten den Zuschauern z.B. die Einsätze des Flugrettungsdienstes und der Feuerwehr, einen effektvollen Auftritt dreier Flugzeuge vom Typ Z-37 „Čmelák“ (Hummel), mit anschließender Auflösung der Formation und der Bildung einer Trikolore am blauen Himmel. Zum Bestaunen gab es außerdem die Flugakrobaten „Očovský Bačovia“, eine hervorragende Solo-Akrobatik mit der Maschine Z-526F, Überflüge von Flugzeugen der slowakischen Aero-Clubs, die brillante Flugakrobaten-Gruppe Flying Bulls aus Tschechien, aber auch weitere Sportflugzeuge. Zu den nicht alltäglichen Erlebnissen zählte die Vorführung des Passagierflugzeugs Tu-154M von der Abteilung Flugbetrieb des Innenministeriums sowie der Boeing 737-700NG der Fluggesellschaft SkyEurope Airlines.

Trotz der relativ kurzen Zeit, die den Veranstaltern für die Organisation der Show zur Verfügung stand, gelang es ihnen ein vielseitiges und interessantes Programm vorzubereiten. Die 1. Nationalen Flugtage stießen sowohl bei den Zuschauern, als auch bei den Teilnehmern auf eine überaus positive Resonanz. Und ganz nebenbei knüpfte Piešťany an eine alte Tradition an. Der „Flieger-Tag“ fand hier zum ersten Mal am 29. Juni 1914 statt. ■

Events - visits - meetings ■ Ereignisse - Besuche - Treffen

Zo slávnostného Otvorenia letnej kúpeľnej sezóny 2007. Zľava ▶ Klaus Pilz, generálny riaditeľ SLKP, a. s., Ivan Gašparovič, prezident SR, Remo Cicutto, primátor mesta Piešťany.

The solemn ceremony of the Summer Spa Season Opening 2007. From left: Klaus Pilz, the Slovak Health Spa Piešťany Director General, Ivan Gašparovič, the Slovak Republic President, and Remo Cicutto, the City of Piešťany Mayor.

Bei der feierlichen Eröffnung der Sommer-Kursaison 2007. - v.l. Klaus Pilz Generaldirektor der SLKP AG, Ivan Gašparovič, Präsident der SR und Remo Cicutto, Bürgermeister von Piešťany.

◀ Jedinečným zážitkom počas Kultúrneho leta v Piešťanoch bolo umelecké predstavenie Reflexia na život a dielo Andyho Warhola, v ktorom sa predstavil náš vynikajúci mím Milan Sládek, český multiinštrumentalista Jiří Stivín a nemecký kontrabasista a džezmen Ali Haurand.

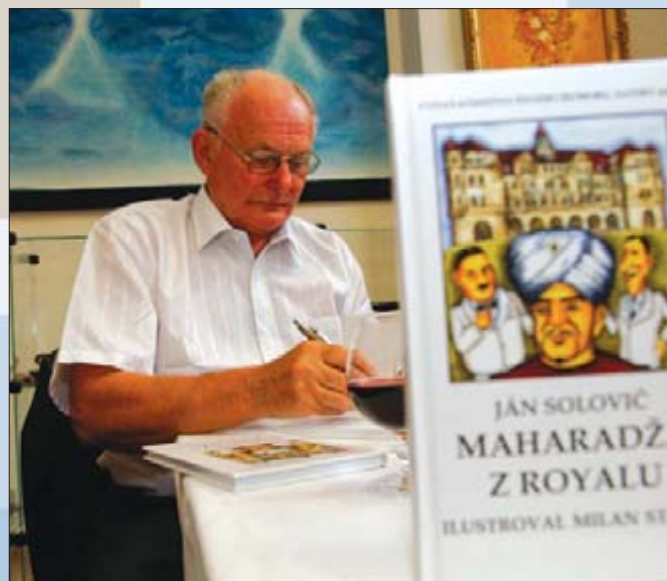
A unique experience during the Piešťany "Summer of Culture" was the art show "Reflection on the life and work of Andy Warhol" presented by our excellent mime Milan Sládek, Czech multi-instrumentalist Jiří Stivín and German contrabass player and jazzman Ali Haurand.

Ein einmaliges Erlebnis des Kultursommers in Piešťany stellte die Aufführung „Reflexion auf das Leben und das Werk von Andy Warhol“ dar, in der Darbietung unseres hervorragenden Mimen Milan Sládek, des tschechischen Multiinstrumentalisten Jiří Stivín und des deutschen Kontrabassisten und Jazzmusikers Ali Haurand.

► Známy slovenský dramatik Ján Solovič sa pri písaní svojej najnovšej divadelnej hry Maharadža z Royalu nechal inšpirovať históriou Piešťan. Dej komédie vsadil do hotela Slovan, ktorý sa pôvodne nazýval Grand Hotel Royal. Na autogramiáde v Piešťanoch autora sprevádzal vydavateľ štúdia humoru a satiry Milan Stano.

The latest stage-play by the famous Slovak dramatist Ján Solovič "Maharaja from Royal" draws inspiration from the history of Piešťany. The comedy plot takes place in the Slovan Hotel originally named the Grand Hotel Royal. On the occasion of his autograph session in Piešťany, the author was accompanied by humour and satire publisher Milan Stano.

Der bekannte slowakische Dramatiker Ján Solovič ließ sich bei dem Schreiben seines neuesten Theaterstückes Maharadscha aus Royal von der Geschichte der Stadt Piešťany inspirieren. Die Handlung entwickelt sich im Hotel Slovan, das ursprünglich Grand Hotel Royal hieß. Während der Autogrammstunde in Piešťany begleitete den Autor der Herausgeber humoristischer und satirischer Lektüre, Milan Stano.

Rumunský prezident Traian Basescu udelil primátorovi mesta Piešťany Removi Cicuttovi Národný rád za zásluhy v hodnosti dôstojníka. Toto vyznamenanie dostal primátor Piešťan za podporu úcty k padlým rumunským vojakom z 2. svetovej vojny, ako aj za rozvoj spolupráce v oblasti kultúry medzi Slovenskom a Rumunskom.

Remo Cicutto, the City of Piešťany Mayor, was awarded the "National Order for Merits in the rank of an officer" by the Romanian President Traian Basescu. This Order was granted to Piešťany Mayor for supporting respect to the Romanian soldiers killed during the Second World War as well as for developing cultural cooperation between Slovakia and Romania.

Der rumänische Präsident Traian Basescu verlieh dem Bürgermeister der Stadt Piešťany, Remo Cicutto den Nationalen Orden für militärische Verdienste. Diese Auszeichnung erhielt der Bürgermeister für seine Unterstützung der Ehrung der im 2. Weltkrieg gefallenen rumänischen Soldaten sowie für die Entwicklung der Zusammenarbeit zwischen Rumänien und der Slowakei auf kulturellem Gebiet.

Neopakovateľnú atmosféru príjemných letných večerov dotvárajú aj koncerty medzinárodného festivalu Jazzové Piešťany. Jeho ozdobou sú mnohé svetové hviezdy, ako Američania Howard Curtis, Stave Good, český trubkár Jaromír Hnilička či skupina Tempo Permettendo (na obrázku). Projekt festivalu finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR.

The pleasant summer evenings extraordinary atmosphere is completed by the International Festival "The Jazz Piešťany" concerts. Its highlights are many world stars such as Americans Howard Curtis and Stave Good, Czech trumpet player Jaromír Hnilička or the Tempo Permettendo formation (in the picture).

Die unvergessliche Atmosphäre der lauen Sommerabende runden auch die Konzerte des internationalen Festivals „Jazz Piešťany“ ab. Zu seinen Highlights gehören viele Weltstars, wie Howard Curtis, Steve Good, der tschechische Trompeter Jaromír Hnilička oder die Gruppe Tempo Permettendo (Foto).

Koncom júna bola v galérii Fontána slávnostne otvorená výstava obrazov piešťanského výtvarníka a dlhoročného predsedu Výtvarného klubu Alojza Majerníka. Pri príležitosti 70. narodenín udelil primátor mesta Piešťany jubilantovi Pamätnú plaketu mesta. Zároveň bol poctený čestným občianstvom svojej rodnej obce Dubovany.

At the end of June, a paintings exposition by Piešťany painter and the Visual Art Club long-term President Alojz Majerník had its opening ceremony in the Fontána Gallery. On the occasion of his 70th birthday, the Piešťany Mayor awarded the painter with the City Commemorative Medal. At the same time, he was also honoured as an Honorary Freeman by his native village of Dubovany.

Ende Juni fand in der Galerie Fontána die feierliche Eröffnung einer Ausstellung des bildenden Künstlers und langjährigen Vorsitzenden des Clubs der bildenden Künste, Alojz Majerník aus Piešťany statt. Aus Anlass seines 70. Geburtstages verlieh der Bürgermeister von Piešťany dem Jubilar eine Gedenkplakette der Stadt. Gleichzeitig erhielt er die Ehrenbürgerschaft seines Geburtsortes Dubovany.

Events - visits - meetings ■ Ereignisse - Besuche - Treffen

Piešťanský festival ukončil svoj 52. ročník vystúpením účastníkov medzinárodných speváckych kurzov z triedy Petra Dvorského (na obr.) a Zlaticy Livorovej. Spevákov pod holým nebom sprevádzal orchester Štátneho divadla Košice pod vedením dirigenta Dušana Štefáneka. Koncert zameraný na klasický operný repertoár sa stretol u početného obecnstva s mimoriadne priaznivým ohlasom.

"The Piešťany Festival" completed its 52nd year by the performance of participants in the international singing courses from the Peter Dvorský (pictured) and Zlatica Livorová class. During the open air concert, the singers were accompanied by the Košice State Theatre orchestra led by conductor Dušan Štefánek. The concert focused on the classic opera repertoire and was warmly received by large audience.

Das 52. Festival Piešťany gipfelte im Auftritt der Teilnehmer der internationalen Gesangskurse von Peter Dvorský und Zlatica Livorová. Die Sänger wurden auf der Freilichtbühne von dem Orchester des Staatlichen Theaters Košice begleitet, unter der Führung von Dirigent Dušan Štefánek. Das Konzert mit klassischem Opern-Repertoire stieß bei dem zahlreichen Publikum auf eine überaus positive Resonanz.

Vladimír Pavlík, 55-ročný karikaturista z Nového Mesta nad Váhom vytvoril slovenský rekord, keď 28. júla 2007 nakreslil za 60 minút 54 karikatúr vo formáte A2. Za miesto svojho pokusu o rekord si zvolil Kolonádový most v Piešťanoch, kde našiel množstvo povzbudzovateľov. V. Pavlíkovi asistoval pri jeho neuveriteľnom výkone známy Piešťanec Vojto Haring, ktorý má tiež veľmi blízko ku karikatúram.

Vladimír Pavlík, a 55-years-old caricaturist from Nové Mesto nad Váhom has created a Slovak record as he drew 54 A2 format caricatures in 60 minutes on 28 July 2007. He chose the Colonnade Bridge in Piešťany as the venue for his record attempt, where he found many supporters. In his incredible performance, V. Pavlík was assisted by the well-known Piešťany resident Vojto Haring, who is also quite into caricatures.

Der 55-jährige Karikaturist Vladimír Pavlík aus Nové Mesto nad Váhom erzielte am 28. Juli 2007 einen slowakischen Rekord, indem er in 60 Minuten 54 Karikaturen im A2 Format zeichnete. Als Ort für seinen Rekord-Versuch wählte er die Kolonnadenbrücke in Piešťany und wurde hier kräftig angefeuert. Bei seiner unglaublichen Leistung assistierte ihm der in Piešťany bekannte Vojto Haring, der sich ebenfalls Karikaturen widmet.

Piešťanský rodák Dušan Junek po dlhej 40-ročnej prestávke opäť vystavoval (od 31. 07. do 21. 08.) vo svojom rodnom meste. Zo sveta sa vrátil ovenčený mnohými oceneniami a vyznamenaniami ako medzinárodne rešpektovaný výtvarník. V galérii Fontána sa prezentoval veľkou profilovou výstavou, na ktorej boli zastúpené typické artefakty z jeho tvorby - grafický dizajn, plagát, typografia, logá, značky a vizuálny firemný štýl.

After a 40-years-long break, Dušan Junek, native from Piešťany, exhibited in his birthplace again (from 31 July to 21 August). He has returned from abroad as an internationally respected painter with many awards and honours. In the Fontána Gallery, he presented himself with a big profile exhibition, when his creativity typical artefacts were represented – graphic designs, posters, typographies, logos, marks and visual business style.

Nach einer 40 Jahre andauernden Pause stellt Dušan Junek seine Werke (vom 31. 07. bis 21. 08.) erneut in seiner Geburtsstadt Piešťany aus. Er kehrte mit vielen Preisen und Auszeichnungen als international anerkannter bildender Künstler heim. In der Galerie Fontána präsentiert er sich mit einer umfangreichen Profilausstellung, in der die typischen Artefakte seines Schaffens - Grafikdesign, Plakat, Typografie, Logos, Zeichen und visuelle Gestaltung des Unternehmensstils vertreten sind.

▲ Hokejisti Slovana OUNZ Piešťany z roku 1954. Zľava: Hluch, Schottert, Drlička, Komadel, Hagara, Herman, Kunert, Dejczo, Daňo, Rašla, Vadrna a Vavro.

Ice hockey players from Slovan OUNZ Piešťany in 1954. From left : Hluch, Schottert, Drlička, Komadel, Hagara, Herman, Kunert, Dejczo, Daňo, Rašla, Vadrna and Vavro.

Hockeyspieler des Slovan OUNZ Piešťany im Jahre 1954. Von links: Hluch, Schottert, Drlička, Komadel, Hagara, Herman, Kunert, Dejczo, Daňo, Rašla, Vadrna und Vavro.

Prvé pokusy o založenie hokejového klubu v Piešťanoch siahajú do záveru roku 1936, kedy tu založili hokejový odbor. Jeho predsedom sa stal Vojtech Horváth a náčelníkom klubu Ladislav Manas.

Prvý oficiálny zápas zohrali Piešťanci 23. januára 1937 v Trenčíne. Keďže vtedy sa hralo iba na prírodnom ľade, úvodná sezóna trvala iba mesiac. Hokejový oddiel s názvom Piešťanský hokejový klub založili oficiálne až v novembri 1937.

The first efforts to establish an ice hockey club in Piešťany date back to the end of 1936, when the ice hockey department was established here. Vojtech Horváth became the club President and Ladislav Manas was the club leader. The first official match the Piešťany players took part in was played on 23 January 1937 in Trenčín. As ice hockey was only played on natural ice in those times, the opening season lasted only one month. The ice hockey team called the "Piešťany Ice Hockey Club" was officially established only in November 1937.

Die ersten Versuche einen Hockey-Club in Piešťany zu gründen gehen auf das Jahresende 1936 zurück, als hier eine Hockey-Sparte ins Leben gerufen wurde. Den Posten des Vorsitzenden erhielt Vojtech Horváth, Ladislav Manas wurde Leiter des Clubs. Das erste offizielle Spiel hat die Mannschaft aus Piešťany am 23. Januar 1937 in Trenčín ausgetragen. Weil damals ausschließlich auf einer natürlichen Eisfläche gespielt wurde, dauerte die Einführungsaison nur einen Monat. Offiziell wurde der Hockey-Verein unter dem Namen „Piešťanský hokejový klub“ (Hockey Club von Piešťany) erst im November 1937 gegründet.

Z HISTÓRIE HOKEJA V PIEŠŤANOCH

FROM THE HISTORY OF
ICE HOCKEY IN PIEŠŤANY

EIN KURZER EINBLICK IN DIE
HOCKEY-GESCHICHTE VON
PIEŠŤANY

Text a foto Štefan Gregorička

Pri jeho zrode stáli Ferdinand Doležalek, Ladislav Hagara, Tibor Svierčík a viacerí ďalší. Spočiatku Piešťanci nehrali v žiadnej dlhodobej súťaži, no v roku 1940 si zahrali aj proti Slovensku "B", ktorému podľahli doma 1:9. V sezóne 1955 - 1956 si zahrali v nižšej celoslovenskej súťaži. Potom prišli roky, keď zostali Piešťany bez hokeja. Znovuoživenie prišlo až v roku 1965. Vtedy prichýlila hokejistov novozaložená TJ Tesla. Pod jej krídlami sa začala nová etapa rozvoja hokeja v Piešťanoch, ktorá vyvrcholila vybudovaním umelej ľadovej plochy. Tú slávnostne otvorili 30. októbra 1977. Vďaka umelému ľadu neboli už piešťanskí hokejisti odkázaní na rozmarný počasie a mohli začať systematicky pracovať aj s mládežou.

Na začiatku sezóny 1981 - 1982 prichýlila hokejistov Chirana. Pod jej názvom získali Piešťanci viacero úspechov v podobe titulov majstrov kraja. V roku 1985 sa muži Chirany prebojovali do kvalifikácie o postup do SNHL, no z postupu sa napokon radovali Žilínčania. Piešťanci sa do druhej najvyššej súťaže na Slovensku prebojovali aj v roku 1993, no už pod názvom Marat Piešťany. V prvej lige odvtedy pôsobia s niekoľkými prestávkami dodnes. V závere minulého a na začiatku tohto storočia sa darilo aj mládežníckym kolektívom. Juniori, dorastenci i žiaci si zahrali aj najvyššiu celoslovenskú súťaž. Hoci do bojov o medaily nezasiahli, v Piešťanoch vyrástli za posledných desať rokov viacerí výborní hokejisti, ktorí sa dokázali presadiť aj v mládežníckych

▲ Najlepší strelca Piešťancov Henrich Ručkay sa často dostáva do takýchto streleckých pozícií. Piešťany's top scorer Henrich Ručkay often gets into scoring positions. Der beste Schütze der Mannschaft von Piešťany, Henrich Ručkay, befindet sich häufig in solchen Schusspositionen.

reprezentačných výberoch. Najďalej z nich to dotiahli Igor Pohanka, Rastislav Lipka a Roman Sýkora, ktorí si zahrali aj v zámorí. Pohanku dokonca draftovali až dve mužstvá, ktoré vyhrali NHL.

Na reprezentačnej úrovni sa však hralo aj v Piešťanoch. Po prvý raz tu hrali o titul majstra sveta na prelome rokov 1986 - 1987 juniori do 20 rokov, potom aj 18-roční hokejisti. O postup do A-skupiny majstrovstiev Európy hrali v Piešťanoch aj ženy. Piešťanský zimný štadión bol tiež dejiskom Svetového

pohára juniorov, memoriálov Vladimíra Dzurillu a Ivana Hlinku, hrali sa tu zápasy Pohára európskych majstrov klubov i exhibičné stretnutia slovenských hráčov, pôsobiach v NHL. V kongresovej hale Spoločenského centra Slovenských liečebných kúpeľov v Piešťanoch ocenili aj najlepších hokejistov ČSFR za rok 1992. Zlatú hokejku vtedy získal obranca trenčianskej Dukly Róbert Švehla pred útočníkom Žigmundom Pálffym a brankárom Oldřichom Svobodou. V tom istom roku sa na piešťanskom zimnom štadióne uskutočnilo aj premiérové medzištátne stretnutie dospelých, v ktorom vyhrala ČSFR nad úradujúcimi majstrami sveta zo Švédska 3:0. Dres Švédov vtedy obliekli neskoršie veľké hviezdy NHL, Fosberg a Sundin. Tie však neboli jediné, ktoré si

v 70-ročnej histórii hokeja v Piešťanoch zahráli. Z tých najjagavejších spomeňme aspoň Čecha Jaromíra Jágra a Slovákov Petra Šťastného, Petra Bondru, Miroslava Šatana či Žigmunda Pálffyho. Piešťanci sa mohli popýšiť aj prezidentom federálneho hokejového zväzu Pavlom Učňom i neskorším prezidentom SZLH Jánom Mitošinkom, pochádzajúcim z neďalekého Pobedima. Piešťany navštívil počas už spomínaných MS 20 aj prezident IIHF G. Sabetzki. ■

Those to be credited for the club establishment were Ferdinand Doležálek, Ladislav Hagara, Tibor Svierčík and many others. At first, Piešťany did not play in any of the long-term competitions, but in 1940, they played even against Slovakia's B-team. However, they lost 1:9 while playing home. In the 1955 – 1956 season, they played in the lower Slovakia-wide competition. Then came the years when there was no ice hockey in Piešťany. The ice hockey revival came only in 1965. At that time, the ice hockey club was under the auspices of the newly established athletic association TJ Tesla. Thanks to this, a new phase of ice-hockey development in Piešťany started, culminating in an ice rink construction with artificial ice. The opening ceremony took place on 30 October 1977. Thanks to artificial ice, Piešťany ice hockey players were no longer dependent on the weather caprices and could also start working with the youth in a systematic way. At the beginning of the 1981 - 1982 season, the ice hockey club came under the

at the end, the team from Žilina was the lucky one. The Piešťany team made it to the second highest hockey competition in Slovakia also in 1993, this time under the name Marat Piešťany. Since then, they have been playing in this league until today, with exception of several breaks. At the turn of centuries, the youth teams were doing very well, too. The juniors, the youth and the pupils also played in the top National Competition. Although they did not make it to the play-offs, Piešťany has raised several excellent ice hockey players who also managed to be on the Youth National Teams in the last ten years. Those who have made it the highest were Igor Pohanka, Rastislav Lipka and Roman Sýkora, who also played overseas. Pohanka was even drafted by two teams that won the NHL.

However, the ice hockey at National Teams level has also been played in Piešťany. For the first time, the under-20 players fought here for the World Champion title at the break of 1986 – 1987, while the under-18 teams followed. Also women played in Piešťany to qualify for the A-group European Championship. The Piešťany ice rink was also the Junior World Cup site, Vladimír Dzurilla and Ivan Hlinka Memorials, the European Club Masters Cup matches as well as exhibition matches with Slovak players playing in the NHL. The best ice hockey players from the Czechoslovak Federal Republic (CSFR) for 1992 season were awarded in the Congress Hall of the Slovak Health Spa's Social Centre in Piešťany. At that time, the fullback from Dukla Trenčín Róbert Švehla was awarded the Golden Hockey Stick, with forward Žigmund Pálffy and goalkeeper Oldřich Svoboda coming second and third. In the same year, the premiere international adult match took place on the Piešťany ice rink, when Czechoslovakia beat the reigning World Champions from Sweden 3:0. The upcoming NHL big stars Fosberg and Sundin were playing for Sweden at that time. However, they were not the only stars who played in Piešťany during its 70 years of ice hockey history. Among the most famous, we can mention Czech hockey player Jaromír Jágr and Slovak players Peter Šťastný, Peter Bondra, Miroslav Šatan and Žigmund Pálffy. The town of Piešťany can also be proud of the Federal Ice Hockey Association President Pavol Učň and also the later president of the Slovak Ice-Hockey Association Ján Mitošinka; both come from the nearby village of Pobedim. During the abovementioned under-20 World Championship, Piešťany was also visited by the International Ice Hockey Federation (IIHF) President G. Sabetzki. ■

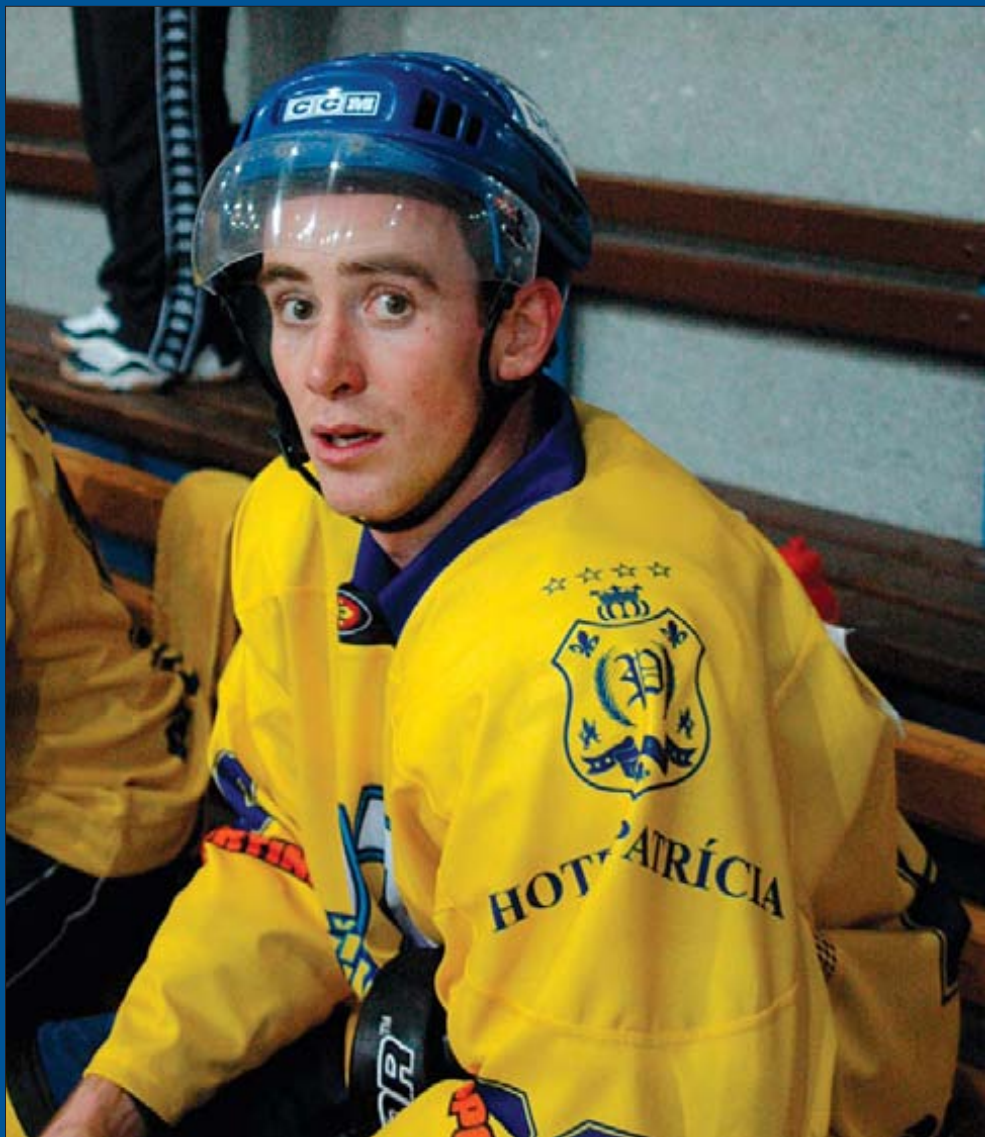

▲ Vlajka klubu.
The club flag.
Club-Fahne

Chirana Company protective wings. Under its name, Piešťany players achieved several successes in the form of District Champions' titles. In 1985, the Chirana team fought its way through to the qualification for the Slovak national hockey league (SNHL), but

Zu den Gründungsmitgliedern gehörten u.a. Ferdinand Doležálek, Ladislav Hagara und Tibor Svierčík. Zunächst spielte die Mannschaft aus Piešťany in keiner Liga, im Jahre 1940 jedoch trat sie sogar gegen die slowakische "B" Gruppe an, der sie im Heimatspiel 1:9 unterlag. In der Saison 1955 - 1956 spielte sie in der slowakischen Unterliga. Danach folgten Jahre, in denen in Piešťany kein Hockey gespielt wurde. Eine Renaissance gab es erst im Jahre 1965, als der neu gegründete Sportverein „TJ Tesla“ die Hockeyspieler unter seine Fittiche nahm. Damit begann eine neue Ära in der Entwicklung des Hockeysports in Piešťany, die in der Errichtung einer künstlichen Eisfläche gipfelte. Diese wurde am 30. Oktober 1977 feierlich eingeweiht. Dank dieser Möglichkeit waren die Hockeyspieler aus Piešťany nicht mehr von den Launen des Wetters abhängig und konnten auch systematisch mit dem Nachwuchs arbeiten. Zu Beginn der Saison 1981 - 1982 wurde das Hockeyteam vom Hersteller „Chirana“ (medizinischer Bedarf) übernommen und feierte unter dessen Namen mehrere Erfolge als Meister der Kreislīga. Im Jahre 1985 qualifizierten sich die Chirana-Spieler für den Aufstieg in die slowakische Hockey-Nationalliga (SNHL), über den sich am Ende jedoch die Mannschaft aus Žilina freuen konnte. Die „Piešťaner“ erkämpften sich auch im Jahre 1993 die Teilnahme an dem zweithöchsten Ligaspiel in der Slowakei, damals bereits unter dem Namen „Marat Piešťany“. In der ersten Liga spielen sie seither – mit einigen Unterbrechungen – bis heute. Ende des vergangenen und Anfang des neuen Jahrhunderts waren auch Jugend-mannschaften sehr erfolgreich. Auch Junioren und Schüler spielten schon in der ersten Liga. Selbst wenn sie sich an einem Kampf um Medaillen nicht beteiligt haben, wuchsen in Piešťany in den letzten zehn Jahren einige herausragende Hockey-spieler auf, die sich auch in der Jugendrepräsentation behaupten konnten. Unter ihnen brachten es am weitesten Igor Pohanka, Rastislav Lipka und Roman Sýkora, die auch in Übersee spielen durften. Um Pohanka warben gleich zwei Sieger-mannschaften der Nationalliga.

Auch Spiele auf höchstem Niveau wurden in Piešťany ausgetragen. Zum ersten Mal spielten hier zur Jahreswende 1986 - 1987 Junioren bis 20 Jahre um den Meistertitel, später die Mannschaft bis 18 Jahre und um die

▲ Igor Pohanka je v celej histórii piešťanského hokeja prvým hráčom, ktorého draftovali v NHL. Zahral si nielen v mládežníckych výberoch Slovenska, ale aj v nižšej zámorskej súťaži WHL.

Igor Pohanka has been the first player in Piešťany ice hockey history who was drafted to NHL. He has played not only in Slovakia's youth teams, but also in the lower overseas league, the WHL.

Igor Pohanka wurde als erster Spieler in der Geschichte des Hockeys in Piešťany in der NHL gedraftet. Er spielte nicht nur in der Jugendauswahl der Slowakei, sondern auch in der niedrigeren WHL-Liga in Übersee.

Qualifikation für die A- Gruppe der Europameisterschaft spielten in Piešťany auch Frauen. Das heimische Winterstadion von Piešťany war ebenfalls der Austragungsort des Welpokals der Junioren, der Vladimír Dzurilla und Ivan Hlinka Memorale, der Spiele um den Europacup der Meisterclubs sowie der Freundschaftsspiele zwischen den NHL-Mannschaften. In der Kongresshalle des Gesellschaftszentrums des Slowakischen Heilbades in Piešťany wurden die besten Hockeyspieler der ČSFR für das Jahr 1992 ausgezeichnet. Den „Goldenen Hockeyschläger“ erhielt damals der Verteidiger des Dukla Trenčín, Róbert Švehla vor dem Stürmer Žigmund Pálffy und dem Torwart Oldřich Svoboda. Im selben Jahr fand im Winterstadion von Piešťany das Auftaktspiel der Erwachsenen, in dem die ČSFR den

amtierenden Weltmeister Schweden 3:0 besiegte. Das schwedische Trikot trugen damals u.a. Fosberg und Sundin, die späteren Stars der Nationalliga. Sie waren nicht die einzigen, die im Laufe der 70-jährigen Geschichte des Eishockeys in Piešťany spielten. Zu den berühmtesten unter ihnen gehören auch der Tscheche Jaromír Jágr sowie die Slowaken Peter Šťastný, Peter Bondra, Miroslav Šatan und Žigmund Pálffy. Außerdem kann sich Piešťany mit dem Präsidenten des Föderalen Hockeyverbandes, Pavol Učeň, rühmen oder dem späteren Präsidenten des Slowakischen Eishockeyverbandes (SZLH) Ján Mitošinka, der aus dem unweiten Pobeďim stammt. Während der bereits erwähnten „Meisterschaft 20“ besuchte Piešťany auch der Präsident des IIHF (Internationaler Eishockeyverband), G. Sabetzki. ■

Torzo neolitickej sošky „Venuše“ ▲
Torso of "Venus" - the Neolithic statuette.
Torso der neolithischen Statue „Venus“.

Navštívili ste už... OBEC PRAŠNÍK

Marián Klčo, Vladimír Krupa Foto Eva Drobná, Marián Klčo

Besuchten Sie schon... Die Ortschaft Prašník

Have you already visited... The village of Prašník

Obec sa rozkladá na východnej strane pohoria Malé Karpaty, pozdĺž tokov Holešky a Podkylavky, ústiach do vodnej nádrže Čerenec. Údolie sa smerom na východ otvára do Trnavskej pahorkatiny, na opačnej strane tvorí priesmyk v pohorí Malé Karpaty. Obec samotná sa až pomerne neskoro – roku 1958 – odčlenila od historického územia Vrbového. Pôvodne vrbovské kopanice Borová Hora, Dolné Bory, Dúbrava, Grňa, Horné Bory, Chrast(a), Pod Hrabínou, Poľana, Prašník, Stanovisko, U Bajcarov, U Ďurišov, U Fajnorov, U Hrotkov, U Kováčov, U Lajdov, U Mačeckov, U Marušicov, U Mosnákov, U Pavelčákov, U Rúbanských, Volovec a Zbehy vytvorili samostatnú obec, ktorá dostala názov podľa najväčšej kopanice – Prašník. K Prašníku bola priradená aj šteruská kopanica Pustá Ves. Vďaka tomuto vývoju sa obec stala treťou najrozsiahljšou v piešťanskom okrese.

Der Ort erstreckt sich auf der Ostseite des Gebirges Kleine Karpaten, entlang der Flüsse Holeška und Podkylavka, die in den Stausee Čerenec münden. Das Tal öffnet sich in östlicher Richtung in die Hügellandschaft „Trnavská pahorkatina“, auf der gegenüberliegenden Seite bildet es einen Pass im Gebirge Kleine Karpaten. Die Ortschaft gliederte sich relativ spät – im Jahre 1958 – aus dem historischen Gebiet von Vrbové. Die ursprünglich zum Vrbové gehörenden Bergdörfer (Rodeäcker) Borová Hora, Dolné Bory, Dúbrava, Grňa, Horné Bory, Chrast(a), Pod Hrabínou, Poľana, Prašník, Stanovisko, U Bajcarov, U Ďurišov, U Fajnorov, U Hrotkov, U Kováčov, U Lajdov, U Mačeckov, U Marušicov, U Mosnákov, U Pavelčákov, U Rúbanských, Volovec und Zbehy bildeten eine eigenständige Gemeinde, die nach dem größten der Bergdörfer – Prašník – benannt wurde. Eingegliedert wurde auch das Bergdorf Pustá Ves, von dem Gemeindegebiet Šterusy. Dank dieser Entwicklung ist Prašník die drittgrößte Ortschaft im Kreis Piešťany.

The village is situated at the eastern side of the Little Carpathians, by the streams Holešky and Podkylavky, they mouth into the water reservoir Čerenec. Eastwards, the valley opens into the Trnava Upland, while in the opposite direction it forms a pass in the Little Carpathians. The village detached from the historical territory of Vrbové relatively late, only in 1958. The former hamlets around Vrbové - Borová Hora, Dolné Bory, Dúbrava, Grňa, Horné Bory, Chrast(a), Pod Hrabínou, Poľana, Prašník, Stanovisko, U Bajcarov, U Ďurišov, U Fajnorov, U Hrotkov, U Kováčov, U Lajdov, U Mačeckov, U Marušicov, U Mosnákov, U Pavelčákov, U Rúbanských, Volovec and Zbehy formed an autonomous village, that was named after the biggest hamlet - Prašník. Also attached to Prašník was the Šterusy - Pustá Ves Hamlet. Thanks to this development, the village of Prašník became the third largest in the Piešťany District.

▲ Honosná ostroha, 15. storočie.
A spectacular spur, 15th century.
Prunkvoller Sporn, 15. Jh.

Najstaršie osídlenie v tunajšom chotári bolo zistené v pseudo-krasovej jaskyni Veľká Pec, ktorá je chráneným prírodným výtvorom. Stopy osídlenia pochádzajú už zo staršej doby kamennej. Našli sa tu i pozostatky pravekých zvierat: medveďa jaskynného, nosorožca srstnatého, divého koňa, soba a i. Jaskyňa, resp. skalný previs bol osídlený aj v dobe bronzovej.

Medzi najnovšie nálezy zo sídliska z mladšej doby kamennej z katastra Prašníka patrí fragment hlinenej ženskej plastiky. Fragment plastiky náhodne našiel akademický maliar Dušan Blažek a nezištne ju daroval do zbierok Balneologického múzea. Torzo má odlomenú hlavu a spodnú časť tela a vyznačené anatomické detaily – prsia zvýraznené výčnelkami. Plastika mohla byť poškodená zámerne pri vykonaní nám bližšie neznámeho rituálu.

Unikátnym, aj keď zatiaľ dôkladnejšie nepreskúmaným objavom je rondel zistený v polohe Baraní dvor. Tvoria ho dva neúplné sústredné kruhy o priemere 170 – 175 m.

V katastri obce sa nachádzajú dve významné hradiská. Hradisko zo staršej doby bronzovej bolo skúmané v polohe Hrádok. Najväčší rozmach dosiahlo v neskorej dobe bronzovej. Systém opevnenia neskôr využili, obnovili a zdokonalili v 9. storočí Slovania. Hradisko zo staršej doby železnej sa rozkladá na vrchole mohutného návršia nazvanom Tlstá hora. Poslednú etapu osídlenia tu predstavuje bratrický tábor, ktorý mohol vzniknúť v období okolo roku 1467, keď vojská Mateja Korvína dobyli a zničili opevnený bratrický tábor vo Veľkých Kostolánoch.

Začiatky kopaničiarskeho osídlenia dnešnej obce Prašník možno položiť do

17. storočia. Kopanice vznikali kultivovaním poľnohospodársky nevyužívanej pôdy. Dôležitú úlohu pri formovaní tunajšieho osídlenia zohralo mlynárstvo, čo symbolizuje aj budova mlyna v novodobom erbe Prašníka. V písomných prameňoch sa Prašník prvýkrát spomína v roku 1611 ako „Mlyn Prassnjik“ a mlynárstvo tu bolo popri poľnohospodárstve najrozšírenejším zamestnaním. V daňovom súpise Nitrianskej stolice

z roku 1753 sa na Prašníku uvádza 20 rodín, prevažne mlynárov, a v Holeške 23 rodín, tiež najmä mlynárskych. Na mape z roku 1789 nachádzame Prašník pod názvom „Prasnik“ s vyznačeným mlynom.

Pri pamiatkach ľudového staviteľstva boli typické dvojpodlažné domy z nepálených tehál. Pôvodne tu bolo i množstvo hospodárskych stavieb - stodôl krytých slamou, datovaných letopočtom, obyčajne vytesaným do trámu nad

▲ Chránený prírodný výtvor - jaskyňa Veľká Pec.
Protected natural creation - cave Veľká Pec (Big Oven).
Geschütztes Naturgebilde - die Höhle „Veľká Pec“.

vchodom (1802, 1819, 1863). Zástavba je roztratená a zasahuje celý chotár.

Prašník je vyhľadávaný chalupármi a turistami pre svoje nádherné situovanie v malebnej prírode Malých Karpát. Nechýbajú ani rekreačné zariadenia špecializované na organizovanie „škôl v prírode“ a letných detských táborov. Predmetom ochrany v prírodnej rezervácii Čerenec sú zvyšky lesostepného spoločenstva s najbohatším náleziskom ponikleca veľkokvetého v Malých Karpatoch. Za prírodné pamiatky boli vyhlásené pieskovcová skalná brána Malá Pec a skalný previs Veľká Pec. ■

The oldest human settlement in this territory was found in the pseudo-karst cave Veľká Pec, a protected natural creation. Traces of settlement come already from the Old Stone Age. Remains of prehistoric animals were also found here: cave bear, hairy rhino, wild horse, reindeer and others. The cave and the crag were inhabited during the Bronze Age, too.

The most recent finding from the New

Stone Age settlement from the Prašník territory is a fragment from a woman clay statuette. The fragment was found by accident by academic painter Dušan Blažek who dedicated it gratuitously to the collections in the Museum of Balneology. The torso's head and the lower body part are broken off and the anatomic details are accentuated – the breasts are highlighted by juts. The statuette could also have been damaged intentionally while carrying out an unknown ritual.

A unique, even though a still thoroughly unexamined finding is a roundel found in the locality of Baraní dvor. It is composed from two incomplete centred circles with a diameter of 170 – 175 m.

There are two significant hill-forts in the village territory. A hill-fort from the Old Bronze Age has been explored in the Hrádok locality. It reached its height during the Late Bronze Age. Later, in the 9th century, the fortification system was used, renewed and improved by the Slavs. The Old Iron Age hill-fort is situated on the top of a massive hill called the Fat Mountain (Tlstá hora). The last phase of settlement here is represented by a Brethren camp, which could have been

established in the period around 1467, when the Matthias Corvinus army seized and destroyed the fortified Brethrens' camp at the village of Veľké Kostoľany.

The hamlet settlement beginnings of the present-day village can be dated to the 17th century. The hamlets originated by cultivation of agriculturally fallow land. An important role forming the Prašník settlement was played by the milling trade that is also symbolized by a mill in its modern coat-of-arms. In the written sources, Prašník is referred to for the first time in 1611 as "the Prassnjik mill" (Mljn Prassnjik) as the miller's trade used to be the most widespread occupation among the population along with agriculture. In the Nitra region (Nitrianska stolica) tax census from 1753, 20 families, mostly millers, are listed to live in Prašník and 23 families, also mostly millers, lived in Holeška. In a map from 1789, we can find Prašník under the name "Prasnik" with a mark of a mill.

Among the folk architecture historical monuments, the two-storey houses made from clay bricks were typical. Originally, there were also many farm buildings – barns covered with straw, their construction date usually inscribed in the traverse over the entrance (1802, 1819,

and 1863). The built-up area is scattered and it covers the whole village territory.

Prašník is sought for by cottagers and tourists alike because of its beautiful location in the Little Carpathians picturesque nature. Recreational facilities specialized in organising the summer schools and children's summer camps are also situated there. The remains of the forest-steppe habitat with the Great Pasque flower in the Little Carpathians richest finding place are subject to protection in the natural reserve Čerenec. The sandstone rock gate Malá Pec and the cliff Velká Pec were declared natural monuments. ■

Die älteste Besiedlung des Gemeindegebietes wurde in der Pseudokarsthöhle „Velká Pec“ festgestellt, die ein geschütztes Naturgebilde ist. Die Spuren der Besiedlung stammen bereits aus der älteren Steinzeit. Entdeckt wurden auch Überreste der Urzeittiere, darunter z.B. der Höhlenbär, das Fellnashorn, das

Wildpferd, das Rentier u.a. Die Höhle bzw. der Felsüberhang war auch in der Bronzezeit besiedelt.

Zu den aktuellsten Funden gehört das Fragment einer Frauenplastik aus Ton, entdeckt in einer Siedlung aus der früheren Steinzeit im Gemeindegebiet von Prašník. Das Fragment fand der akademische Maler Dušan Blažek durch einen Zufall und schenkte es dem Balneologischen Museum. Der Kopf der Plastik ist abgebrochen und es fehlt auch der untere Teil des Torsos. Die anatomischen Merkmale sind gekennzeichnet, so sind z.B. die Brüste durch kleine Erhebungen betont. Die Plastik könnte bei der Durchführung eines unbekannten Rituals absichtlich beschädigt worden sein.

Eine einmalige, auch wenn bis heute nicht genauer erforschte Entdeckung stellt ein Rondell dar, gefunden in der Lokalität Baraní dvor. Es wird von zwei unvollständigen gleichmittigen Kreisen, mit einem Durchmesser von 170 – 175 m, gebildet.

Auf dem Gemeindegebiet befinden sich zwei bedeutende Burgstätten. Die erste stammt aus der älteren Bronzezeit und wurde in der Lokalität Hrádok erforscht. Ihre Blüte erreichte sie in der späten Bronzezeit. Im 9. Jh. wurde die Festung von den Slawen genutzt,

erneuert und vervollständigt. Die Burgstätte aus der älteren Eisenzeit erstreckt sich am Gipfel eines massiven Hügels, genannt „Tlstá hora“. Die letzte Etappe der Besiedlung repräsentiert hier eine Lagerstätte der Böhmisches Brüder, entstanden vermutlich um das Jahr 1467, als die Heere von Mathias Corvinus das befestigte Hussitenlager in Velké Kostoľany eingenommen und zerstört haben.

Die Anfänge der Bergäcker-Besiedlung der heutigen Ortschaft können auf das 17. Jh. zurückgeführt werden. Die Rodeäcker entstanden durch das Kultivieren landwirtschaftlich ungenutzten Bodens. Eine wichtige Rolle bei der Formung des hiesigen Besiedlungscharakters spielte das Müllerhandwerk, das symbolisiert auch die Mühle im heutigen Wappen des Ortes Prašník. In den schriftlichen Quellen wird Prašník zum ersten Mal im Jahre 1611 als „Mlín Prassnj“ erwähnt und das Müllergewerbe war hier neben der Landwirtschaft die meist verbreitete Beschäftigungsart. Im Steuerverzeichnis des Komitats Nitra wurden 1753 in Prašník 20 Familien, vorwiegend Müller, geführt und in Holeška 23 Familien, die meisten davon waren auch in der Müllerei tätig. Auf einer Landkarte aus dem Jahr 1789 befindet sich Prašník unter dem Namen „Prasnik“, mit einer Mühle als Symbol gekennzeichnet.

Zu den typischen Denkmälern der volkstümlichen Architektur gehörten zweistöckige Häuser aus nicht gebrannten Ziegeln. Ursprünglich befanden sich hier auch etliche Wirtschaftsgebäude – Scheunen – bedeckt mit Stroh und mit einer Jahreszahl versehen, die üblicherweise in den Balken oberhalb des Eingangs eingemeißelt wurde (1802, 1819, 1863). Die Bebauung ist verstreut und umfasst das gesamte Gemeindegebiet.

Prašník ist dank seiner wunderschönen Lage in der malerischen Natur der Kleinen Karpaten ein von Häuslern und Touristen gern besuchter Ort. Auch Erholungseinrichtungen, spezialisiert für „Schulen in der Natur“ sowie Sommerferienlager für Kinder fehlen nicht. In dem Naturschutzgebiet „Čerenec“ richtet sich ein besonderes Augenmerk auf die Überreste einer Waldsteppenpopulation, mit dem reichhaltigsten Fundort der großen Kuhschelle in den Kleinen Karpaten. Das Sandsteintor „Malá Pec“ sowie der Felsüberhang „Velká Pec“ wurden zu Naturdenkmälern erklärt. ■

▼ Val z doby bronzovej na lokalite Hrádok, Prašník.

The bulwark from the Bronze Age, locality of Hrádok, Prašník.
Burgwall aus der Bronzezeit in der Lokalität Hrádok, Prašník.

Pár orlov kráľovských na hniezde.
A couple of Imperial Eagles in a nest.
Ein Kaiseradler-Paar im Horst

**IMPERIAL EAGLE
IN PIEŠTANY
SURROUNDINGS**
**DER KAISERADLER
IN DER REGION
PIEŠTANY**

OROL KRÁĽOVSKÝ V OKOLÍ PIEŠŤAN

Pavel Kaňuščák Foto Stanislav Harvančík, Pavel Kaňuščák

Medzi orlami žijúcimi na Slovensku patrí orol kráľovský nielen k najväčším, ale aj k najkrajšie zafarbeným. Samec a samica v dospelom operení sú na brušnej a chrbtovej strane čiernohnedé, majú hrdzavú hlavu a na lopatkách im vynikajú veľké biele škvrny. Podľa tohto zafarbenia sa dospelé vtáky dajú ľahko identifikovať. Kým ho však získajú, uplynie aj viac ako päť rokov.

From among the eagle species living in Slovakia, the Imperial Eagle belongs not only to the biggest, but also to the most beautifully coloured ones. Both the male and female in their adult feathering are black and brown on their abdominal and dorsal parts, with ruddy head and notable white spots on their shoulders. Thanks to this colouring, the adult birds are easy to identify. However, it can take even more than five years until they get it.

Der Kaiseradler zählt unter den in der Slowakei vorkommenden Adlerarten nicht nur zu den größten, sondern in Bezug auf seine Färbung auch zu den schönsten. Das Gefieder des Männchens sowie auch das des Weibchens ist im Erwachsenenalter auf der Bauch- und Rückenseite schwarzbraun gefärbt, auf den Schultern heben sich deutlich große, weiße Flecken ab. Anhand dieser Färbung können erwachsene Vögel problemlos bestimmt werden. Bis sie diese bekommen, können jedoch mehr als fünf Jahre vergehen.

Nevyfarbený, asi 4-ročný orol kráľovský.
A not yet coloured, approximately 4 years old Imperial Eagle.
Noch nicht ausgefärbter, ca. 4-jähriger Kaiseradler.

Výskyt orlov kráľovských na Slovensku je veľmi zaujímavý. Naše územie začali osídľovať z juhovýchodu iba v polovici 20. storočia. V širšom okolí Piešťan, v pohorí Považského Inovca, sa nachádza jedno z najstarších hniezdísk orla kráľovského na Slovensku. Podľa odborníkmi nepotvrdených správ hniezdili orly v Považskom Inovci v poľesi v Hôrke nad Váhom už od roku 1945. V tomto poľesi sledujeme hniezdenie orlov už od roku 1960. Spočiatku hniezdil v pohorí iba jeden pár, neskôr po roku 1985 dva páry. V súčasnosti populáciu orla kráľovského v Považskom Inovci tvorí už niekoľko párov.

Pôvodným životným prostredím orla kráľovského je lesostep a step, kde obľúbeným miestom pre postavenie hniezda sú najmä samostatne stojace vysoké stromy. Hustejšie osídľovanie krajiny obyvateľstvom a z toho vyplývajúce silnejšie znepokojovanie a prenasledovanie zapríčinili, že sa ich hniezdnym biotopom stali skryté a odľahlejšie miesta v uzatvorených lesných komplexoch. Donedávna sme poznali hniezdiská týchto orlov u nás zväčša v nevysokých listnatých, najmä bukových lesoch, ktoré susedia s rozsiahlymi nížinami. Hoci vyššie spomenuté dôvody vytlačania orlov z nížin nepominuli, v súčasnosti sme svedkami navrátenia sa orlov kráľovských do otvorenej poľnohospodárskej krajiny. Najvýraznejšie sa to prejavuje v nížinách východného Slovenska, kde je tento proces známy už od polovice 80. rokov. Na západnom Slovensku prenikanie orlov do nížin sa iba začína. Po prvýkrát sa pokúšali zahniezdiť na agátoch na poliach v okolí Brunoviec, neďaleko Piešťan, v roku 1999. Hoci hniezdenie pre zastrelenie samice nebolo úspešné, neodradilo to orlov od ďalšieho hniezdenia v tomto prostredí. Medzitým zahniezdili na viacerých miestach v okolí Nového Mesta nad Váhom a Piešťan.

Druhou zaujímavosťou týchto orlov je ich hniezdna biológia. Väčšina u nás žijúcich orlov znáša jedno, alebo dve vajcia a vychová zväčša rovnaký počet mláďat. Orol kráľovský má naproti tomu početnejšie znášky a vyvádza aj väčší počet mláďat. Vtáky začínajú s hniezdením už začiatkom apríla. Zo skúseností vieme, že sa v hniezde v Hôrke nad Váhom vyvedli viackrát 3 mláďatá. V roku 1973 tam boli zistené 4 mláďatá v hniezde, čo sme dokumentovali fotografiou. Nie je nám známy podobný prípad z európskej odbornej literatúry.

Orol kráľovský je čiastočne sťahovavý vták. Kým časť populácie, najmä mláďatá, na zimu odlietajú, dospelé vtáky tu zostávajú.

Hoci populácia orla kráľovského na okolí Piešťan vzrastá, predsa len na tohto prekrásneho vtáka číha v prírode veľa

▲ Unikátny záber štyroch mláďat na hniezde.
A unique picture of four chicks in a nest.
Einmalige Aufnahme vierer junger Adler im Horst.

nástrah. Časté straty týchto orlov sú na 22 KV elektrických stĺpoch, tzv. stĺpoch smrti, na ktorých sú orly po dosadnutí na priečny nosník často zasiahnuté elektrickým prúdom. Takmer nepochopiteľné je aj počínanie niektorých nezodpovedných ľudí, ktorí tieto vtáky ešte aj v dnešnej dobe strieľajú. Dôkazom je aj nedávno uverejnená správa v tlači - samica orla kráľovského, práve z lokality v Hôrke nad Váhom, bola nájdenej postrelená na južnom Slovensku. Uverejnené rtg. snímky jasne dokázali broky v jej tele. Pritom orol kráľovský je zákonom chránený a je zaradený do Červeného zoznamu vtákov Slovenska. Životaschopná populácia týchto impozantných vtákov žije už iba v Panónskej nížine, a tak z celoeurópskeho hľadiska je orol kráľovský ohrozený druh.

Vidieť orla kráľovského sedieť na konári stromu s jeho typickou hrdzavou hlavou, mohutným telom a jeho nádherným zafarbením, či vidieť ho iba tak ľahko plachtiť a krúžiť nad poliami, musí zanechať u každého pozorovateľa veľký dojem. Nedovoľme mu ubližovať, aby sme sa z jeho prítomnosti mohli aj naďalej tešiť. ■

The occurrence of Imperial Eagles in Slovakia is very peculiar. They only started to settle in our territory from the southeast in the mid-20th century. One of the oldest Imperial Eagle's nesting places in Slovakia is in the wider surroundings of Piešťany, in Považský Inovec mountain range. According to the unofficial reports, the eagles were nesting in Považský Inovec forests around Hôrka nad Váhom as early as in 1945. In this forest district, the nesting eagles have been observed already since 1960. At first, there was only one eagle couple nesting in the mountains, later, after 1985, there were two couples. Nowadays, the Imperial Eagle population in Považský Inovec consists from several couples already.

The Imperial Eagle original habitat is the forest steppe and steppe, where it likes to build its nest especially in the high solitary trees. The higher human population density and the resulting growing disturbance and hunting of eagles have caused that they have chosen the hidden and more remote places in the closed forest complexes as their nesting habitat. Until recently, we had known these eagles' nesting places in Slovakia mostly in the lower greenwoods, especially in beech woods which border on the extensive lowlands. Although the abovementioned reasons for ousting the eagles from lowlands are still present, nowadays, we are witnessing the return of

Imperial Eagles to the open agricultural land. This is the most visibly demonstrated in the Eastern Slovakia lowlands, where this process has been observed since the mid-1980s. The penetration of eagles into the Western Slovakia lowlands is only at its beginning. For the first time, they have tried to nest in the locust trees in the fields around Brunovce near Piešťany in 1999. Although the nesting was not successful due to the female being shot, it has not discouraged the eagles from further nesting in these surroundings. In the meantime, the eagles have nested at various places in around Nové Mesto nad Váhom and Piešťany.

Another particularity of these eagles is their nesting biology. Most of the eagles living in Slovakia lay one or two eggs and raise mostly the same number of chicks. By contrast, the Imperial Eagle has more numerous egg yields and also raises more chicks. The birds start nesting already at the beginning of April. Experience has shown that several triplets of chicks have been raised in the nest in Hôrka nad Váhom. In 1973, there were 4 chicks found in the nest, which was documented in a photograph. We do not know any similar case from the European scientific literature. The Imperial Eagle is partially a migrant bird. While a part of the eagle population, especially young birds, fly away for winter, the adult birds stay.

Although the Imperial Eagle population in the Piešťany surroundings is increasing, this beautiful bird is nevertheless endangered by many risks in the nature. The frequent losses of these eagles are due to the 22 kV power poles, the so-called poles of death, at which the eagles are often struck by the electric current after they touch down on the cross beam. The actions of some irresponsible people who still keep shooting these birds are beyond understanding. The proof of this is also the recently published news - the female Imperial Eagle directly from the Hôrka nad Váhom locality was found shot and wounded in the south of Slovakia. The published X-ray photographs clearly proved the presence of shots in her body. For all that, the Imperial Eagle is protected by the law and listed on the Slovak Birds Red List. A viable population of these impressive birds lives only in the Danubian lowlands, so the Imperial Eagle is an endangered species from the European viewpoint.

To see an Imperial Eagle with its typical ruddy head, robust body and beautiful colouring sitting on a branch or just lightly sailing through the air and hovering over the fields must impress any observer. We must not allow hurting it, so we can enjoy its presence also in the future. ■

Orol kráľovský v letku.
The Imperial Eagle in flight.
Kaiseradler im Flug

Das Vorkommen des Kaiseradlers in der Slowakei weist einige Besonderheiten auf. Erstmals begann er unsere geografischen Breiten in der 2. Hälfte des 20. Jh. zu besiedeln. In der fernen Umgebung von Piešťany, im Gebirge Považský Inovec, befindet sich einer der ältesten Nistplätze des Kaiseradlers in der Slowakei. Gerüchten zufolge, von Experten nie bestätigt, horsteten Adler im Waldgebiet von Hôrka nad Váhom (Gebirge Považský Inovec), bereits seit 1945. In diesem Waldgebiet beobachten wir das Horsten des Adlers seit 1960. Am Anfang brütete im Gebirge nur ein einzelnes Paar, erst später, nach 1985 kam noch ein weiteres hinzu. Heute ist die Art des Kaiseradlers in Považský Inovec durch mehrere Paare vertreten.

Der ursprüngliche Lebensraum des Kaiseradlers ist die Waldsteppe und die Steppe, in der freistehende, hohe Bäume ein beliebter Platz zum Bauen eines Horstes sind. Eine dichtere Besiedlung des Gebietes durch den Menschen und die daraus resultierende Unruhe und Verfolgung verursachten, dass die Greifvögel ihre Nistplätze an abgelegten und versteckten Orten in geschlossenen Waldkomplexen suchten. Bis vor kurzem kannten wir die Horstplätze dieser Adlerart bei uns vorwiegend in nicht sehr hohen Laubwäldern (Buchenwälder), die an weitläufige Tiefebene grenzen. Und obwohl die obengenannten Gründe für das Verdrängen des Adlers aus dem Tiefland immer noch aktuell sind, beobachten wir heutzutage die Rückkehr des Kaiseradlers in das offene,

landwirtschaftlich genutzte Land. Am stärksten macht es sich in den Tiefebene der Ostslowakei bemerkbar, in denen dieser Prozess bereits seit der zweiten Hälfte der 80er Jahre bekannt ist. In der Westslowakei beginnt erst jetzt das Vordringen der Adler in das Tiefland. Zum ersten Mal versuchten sie 1999 auf Feldern im Gebiet der Ortschaft Brunovce, nahe Piešťany, in Baumkronen der Akazien zu horsten. Obwohl dieser Versuch misslang, weil das Adlerweibchen abgeschossen wurde, hielt es die Adler nicht davon ab, weiterhin in dieser Umgebung zu horsten. Inzwischen befinden sich ihre Nistplätze an mehreren Stellen in der Umgebung von Nové Mesto nad Váhom und Piešťany.

Die zweite Besonderheit dieser Adlerart ist deren Brutbiologie. Die meisten bei uns vorkommenden Adler legen ein bis zwei Eier und ziehen meist die gleiche Anzahl an Jungen groß. Der Kaiseradler hingegen hat eine häufigere Eiablage und zieht auch mehr Junge groß. Die Vögel beginnen mit dem Brüten bereits Anfang April. Aus Erfahrung wissen wir, dass im Horst in Hôrka nad Váhom mehrfach 3 Junge ausgeflogen wurden. Im Jahre 1973 wurden dort gleich vier Junge im Horst festgestellt, was wir auf Fotoaufnahmen dokumentiert haben. Uns ist kein ähnlicher Fall aus der europäischen Fachliteratur bekannt.

Der Kaiseradler ist nur bedingt ein Zugvogel. Während ein Teil der Population, vor allem die Jungen, vor der Winterzeit nach Süden ausweicht, überwintern erwachsene Vögel hier.

Obwohl der Bestand des Kaiseradlers in der Umgebung von Piešťany wächst, lauern auf diesen wunderschönen Vogel in der Natur viele Gefahren. Häufig haben die Verluste dieser Adlerart ihre Ursache in 22 KV-Strommasten, den sog. Todesmasten. Nicht selten bekommen die Adler hier beim Setzen auf den Querbalken einen Stromschlag. Unbegreiflich ist die Vorgehensweise einiger unverantwortlicher Menschen, die diese Vögel auch heute noch abschießen. Das belegt auch eine unlängst veröffentlichte Pressemeldung, der zufolge ein angeschossenes Kaiseradler-Weibchen, gerade aus der Lokalität Hôrka nad Váhom, in der Südslowakei gefunden wurde. Die ebenfalls veröffentlichten Röntgenaufnahmen belegen ganz deutlich Bleikugeln im Körper des Vogels. Dabei steht der Kaiseradler unter Naturschutz und wurde in die Rote Liste der bedrohten Vogelarten der Slowakei aufgenommen. Eine überlebensfähige Population dieser imposanten Vögel kommt nur noch im Pannonischen Becken vor und so ist der Adler im gesamteuropäischen Bezug eine vom Aussterben bedrohte Vogelart.

Einen Kaiseradler auf einem Ast zu beobachten, seinen typisch rostbraunen Kopf, den mächtigen Körper und die wunderschöne Färbung oder ihn leicht über den Feldern segeln und kreisen sehen – das muss bei jedem Beobachter einen tiefen Eindruck hinterlassen. Lassen wir nicht zu, dass ihm Leid zugefügt wird, damit wir uns weiterhin an seiner Gegenwart erfreuen können. ■

Po roku 1919 začali prichádzať na Slovensko českí odborníci, ktorí mali napomáhať rozvoju mladej krajiny. Aj v Piešťanoch obsadzovali dôležité miesta a usilovali sa vychovávať domáce kvalifikované kádre. Dňa 20. októbra 1921 predstavil správca Pro Patrie Ján Jaroslav Antoš (1891 Hronov, Česko -1970 Piešťany) svojho švagra Václava Vlka nájomcom kúpeľov – bratom Winterovcom. Práve v tom čase hľadali Winterovci nové posily pre svoj podnik, a odborné i jazykové schopnosti V. Vlka im prišli vhod. Vlk sa stal správcom kúpeľov a v Piešťanoch pôsobil až do svojho núteného odchodu do Čiech v roku 1939. Jeho tri deti vyrastali na Kúpeľnom ostrove, kde prežili krásne detstvo.

After 1919, Czech professionals who were supposed to facilitate the development of the new country started coming to Slovakia. They filled the important positions in Piešťany, too, and tried to raise qualified local cadres. On 20 October 1921, the custodian of Pro Patria Ján Jaroslav Antoš (born 1891 Hronov, Czech Republic – died 1970 Piešťany) introduced his brother-in-law Václav Vlk to the Spa lease holders, the Winter brothers.

It was at a time when the Winters were seeking fresh manpower for their business; the professional and language skills of V. Vlk came handy. Vlk became the Spa custodian and he stayed working in Piešťany until his involuntary departure back to the Czech Republic in 1939. His three children grew up on the Spa Island, where they spent their beautiful childhood.

Nach 1919 kamen allmählich tschechische Fachleute in die Slowakei, deren Aufgabe es war, zum Aufschwung des jungen Landes beizutragen. Auch in Piešťany bekleideten sie wichtige Posten und strebten danach, hochqualifizierte einheimische Kader großzuziehen. Am 20. Oktober 1921 stellte Ján Jaroslav Antoš (geb. 1891 in Hronov, Tschechien, gest. 1970 in Piešťany), Verwalter des Pro Patria, den Heilbadpächtern – Gebrüdern Winter - seinen Schwager Václav Vlk vor. Zu diesem Zeitpunkt suchten die Winters gerade neue Verstärkung für ihr Unternehmen und die fachlichen wie auch die sprachlichen Fähigkeiten von V. Vlk kamen ihnen sehr gelegen. Vlk wurde Verwalter des Heilbades und wirkte in Piešťany bis zu seinem unfreiwilligen Abgang nach Tschechien, im Jahre 1939. Seine drei Kinder wuchsen auf der Kurinsel auf und verbrachten dort eine wunderschöne Kindheit.

Václav Vlk (uprostred) a bratia Winterovci. ▲
Václav Vlk (in the middle) and the Winter brothers.
Václav Vlk (inmitten) mit den Brüdern Winter.

VÁCLAV VLK A MAN OF MANY LIVES

VÁCLAV VLK DER MANN VIELER LEBEN

VÁCLAV VLK

MUŽ MNOHÝCH ŽIVOTŮ

Robert Bača

Foto archív M. Kačkovej, Robert Bača

▲ Působisko Vlká v Napoleonských kúpeľoch.
Vlk's workplace in the Napoleonic Spa.
Die Wirkungsstätte von Vlk im Napoleonbad.

Václav Vlk, pôvodným menom Wenzel Wolf, sa narodil 28. 9. 1886 v mestečku Solnice. Po štúdiách pracoval v českých a moravských textilných fabrikách. Václav si v kúpeľoch ľudskej veľmi porozumel s Imrichom Winterom, s ktorým ho spájala láska k umeniu, prírode a športu. Kanceláriu mal v budove Napoleonských kúpeľov, kde vybavoval tiež reklamácie a pripomienky zo strany kúpeľných hostí. Bol zvolený za člena Obecného zastupiteľstva, v roku 1928 stál pri založení Piešťanskej muzeálnej spoločnosti (PMS), v ktorej pôsobil ako tajomník, spoluzakladal Stranu pre rozvoj kúpeľov a v roku 1931 za ňu získal poslanecký mandát (spolu s Ľ. Winterom, MUDr. P. Winterom, F. Hanicom). Napomohol sprístupniť prvé múzeum a vydávať jeho bulletiny. Rovnako sa stal členom Muzeálnej slovenskej spoločnosti so sídlom v Martine a v roku 1936 členom Limes Romanus pri Učenej spoločnosti Šafárikovej v Bratislave. Mal veľké skúsenosti a poznatky, precestoval Európu i Afriku. Prizýval do Piešťan nemeckých, rakúskych, českých i slovenských archeológov, zúčastnil sa početných vykopávok a prieskumov. Po skončení pracovnej doby mnohé nálezy vlastnoručne lepil a reštauroval, ako napr. zásobníkové nádoby z Veselého či rímske sklenené stamniá zo Stráže pri Krakovanoch. Udržiaval početné kontakty s odborníkmi, o čom svedčia dary kníh a separátov s venovaniami, uložené v knižnici múzea. Sám publikoval príspevky s rôznou tematikou: o obci Čachtice (1932), o mlynárskom trestnom práve v stredoveku (1938), o archeologických nálezoch z Veselého (1940), spolu s L. Zotzom o staršej dobe kamennej na dolnom Považí (1939).

Vlk sa podieľal na zakladaní termálnych jazierok, na pestovaní Viktórie Régie, vysádzaní stromovej (Dominovej) aleje Kúpeľného ostrova s čelným pohľadom na hrad Tematín. Mal osobnú zásluhu na postavení kúpaliska Eva, na založení menšej zoologickej záhrady, na úpravách golfového ihriska, osádzaní informačných tabúl a postavení dnes už asanovaného kiosku na Lide.

V roku 1939 odišiel do západočeského kúpeľného mesta Mariánske Lázně, kde pracoval v riadiacej funkcii až do odchodu do dôchodku. Posledné roky prežil v Prahe.

Václav Vlk bol pôvodom sliezsky Nemec. Podľa pamätníkov mal neobyčajne prísnu povahu, bol puntičkár so zmyslom pre detail. Podobne ako jeho o šesť rokov starší spolupracovník Ede Tolnai nemal pre uvedené vlastnosti veľa skutočných priateľov. Dňa 22. augusta 1955 v Prahe odišiel po dlhšej chorobe do večnosti. Piešťany však až dodnes nesú stopy jeho originálnych nápadov a cieľavedomej práce. ■

Václav Vlk, born as Wenzel Wolf, was born on 28 September 1886 in the small town of Solnice. After finishing his studies, he worked in Czech and Moravian textile factories. In the Spa, Václav got on very well with Imrich Winter, with whom he shared his interests such as love for art, nature and sport. His office was located in the building of the Napoleonic Spa, where he also dealt with the Spa guests' complaints and comments. He was elected a member of the Municipal Board, in 1928 he helped to establish the Piešťany Museum Society (PMS), where he held the position of secretary, he also co-founded the Party for Spa Development and in 1931 he won a parliamentary mandate for this party (together with Ľ. Winter, MUDr. P. Winter and F. Hanic). He assisted in opening the first museum and in publishing its bulletins. He also became member of the Slovak Museum Society which had its seat in Martin; in 1936 he became a member of the Limes

▲ Kúpalisko Eva.
The Eva swimming pool.
Das Freibad Eva

Romanus at the Šafárik Scholarly Society in Bratislava. He had a lot of experience and knowledge and travelled both across Europe and Africa. He invited many German, Austrian, Czech and Slovak archaeologists to Piešťany and took part in numerous excavations and explorations himself. After his work, he would put the finds together and restore them, such as the storage vessels from Veselý or the Roman glass stamnia from Stráž by Krakovany. He was in touch with numerous specialists, as evidenced by the gifts – books and off-prints with inscriptions saved in the museum library. He himself published articles on various topics: on the village of Čachtice (1932), the flour-milling criminal law in the Middle Ages (1938), the archaeological finds from Veselý (1940), and together with L. Zotz on the Old Stone Age in the lower Považie region (1939).

Vlk participated setting up the thermal lakes, Victoria Regia cultivation, planting the (Domin's) tree alley on the Spa Island with frontal view of the Tematín Castle. He had a personal merit constructing the Eva swimming pool, setting up a small zoological garden, landscaping the golf course, putting up information panels and constructing a kiosk on Lido, which was torn down quite some time ago.

In 1939, he left for the spa town of Mariánske Lázně (Marienbad) in the western part of the Czech Republic, where he worked in a managerial position until his retirement. He spent his last years in Prague.

Václav Vlk had Silesian German origins. According to his contemporaries, he had an unusually strict character and was

a pedant with sense for detail. Just as his six years older colleague Ede Tolnai, he did not have many real friends because of his abovementioned features. He passed away on 22 August 1955 in Prague after a longer illness. However, traces of his original ideas and purposeful work can be found in Piešťany until these days. ■

▲ Recepcia usporiadaná Václavom Vlkom a Imrichom Winterom.
Reception organised by Václav Vlk and Imrich Winter.
Empfang, veranstaltet von Václav Vlk und Imrich Winter.

Václav Vlk, der ursprünglich Wenzel Wolf hieß, wurde am 28. September 1886 in der Kleinstadt Solnice geboren. Nach seinem Studium arbeitete er in tschechischen und mährischen Textilfabriken. Während seiner Zeit im Heilbad verstand sich Václav menschlich sehr gut mit Imrich Winter, mit dem ihn die Liebe zur Kunst, Natur und zum Sport verband. Sein Büro befand sich im Objekt des Napoleonbades, von hier aus bearbeitete er u.a. auch Reklamationen und Einwände der Kurgäste. Er wurde zum Mitglied des Gemeinderates gewählt und war 1928 einer der Mitbegründer der Museumsgesellschaft von Piešťany (PMS), in der er als Sekretär wirkte. Ebenfalls beteiligte er sich an der Gründung der Partei für die Entwicklung des Heilbades („Strana pre rozvoj kúpeľov“) und erhielt mit ihr 1931 einen Abgeordnetensitz (zusammen mit L. Winter, MUDr. P. Winter und F. Hanica). Er setzte sich für die Eröffnung des ersten Museums sowie die Herausgabe seiner Bulletins ein. Er wurde

▲ Začiatok Dominovej aleje na Kúpeľnom ostrove.
The beginning of Domin's Alley on the Spa Island.
Anfang der Dominova Allee auf der Kurinsel

ebenfalls Mitglied der Museumsgesellschaft mit Sitz in Martin und im Jahre 1936 Mitglied des Limes Romanus an der Gelehrten Šafárik-Gesellschaft in Bratislava. Er verfügte über enorme Erfahrungen und Kenntnisse, durchreiste Europa und Afrika, lud deutsche, österreichische, tschechische und slowakische Archäologen nach Piešťany ein und nahm an etlichen Ausgrabungen und Forschungen persönlich teil. Nach dem Feierabend klebte und restaurierte er eigenhändig viele der Funde, darunter z.B. Vorratsgefäße aus Veselé oder römische Glas-Stamnoi (Krüge mit zwei Henkeln) aus Stráže pri Krakovanoch. Dass er zahlreiche Kontakte zu Fachleuten unterhielt, belegen geschenkte Bücher und Einzelstücke mit Widmungen, deponiert in der Museumsbibliothek. Er persönlich publizierte Beiträge zu verschiedenen Themen: z.B. zur Gemeinde Čachtice (1932), zum mittelalterlichen Strafrecht im Bereich des Müllerhandwerks (1938), zu archäologischen Funden aus Veselé (1940) und gemeinsam mit L. Zotz zur älteren Steinzeit im niederen Považie (1939).

Vlk unterstützte auch das Anlegen der kleinen Thermalseen sowie die Züchtung von Viktoria Regia, die Baumbepflanzung der heutigen Dominova Allee auf der Kurinsel, mit einem direkten Blick auf die Burg Tematín. Zu seinen persönlichen Verdiensten gehören

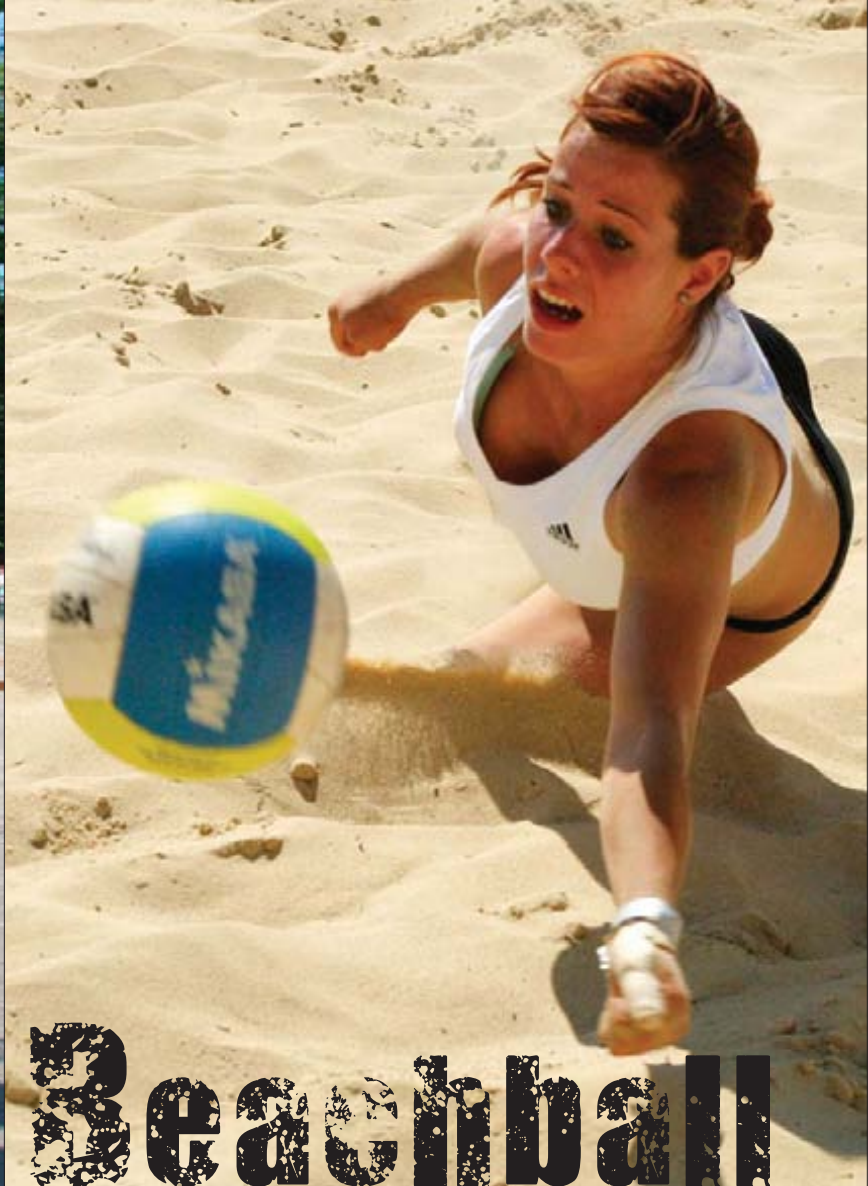

▲ Zachovaný patník Dominovej cesty v obci Banka.
Domin's Road preserved footstone in the village of Banka.
Erhaltener Meilenstein von Domin's Reise in der Ortschaft Banka.

der Bau des Freibades Eva, die Gründung eines kleineren Zoos, die Herrichtung des Golfplatzes, das Anbringen von Infotafeln sowie der Bau des heute in seiner ursprünglichen Form nicht mehr existenten Kiosks am Lido.

Im Jahre 1939 ging er in die westtschechische Kurstadt Mariánské Lázně (Marienbad), wo er bis zu seiner Rente einen führenden Posten bekleidete. Die letzten Jahre seines Lebens verbrachte er in Prag.

Václav Vlk war ein Schlesien-Deutscher. Zeitzeugen zufolge hatte er ein außergewöhnlich strenges Wesen und zeichnete sich durch seinen Perfektionismus und Sinn für Detail aus. Diese Eigenschaften brachten ihm, ähnlich wie seinem sechs Jahre älteren Mitarbeiter Ede Tolnai, nicht viele wirkliche Freunde. Am 22. August 1955 starb Vlk nach längerer Krankheit in Prag. Piešťany jedoch trägt heute noch die Spuren seiner originellen Ideen und zielgerichteten Arbeit. ■

Bicross...

